

Nr 225.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om krigsmaterielskatt m. m.; given Stockholms slott den 2 maj 1916.

Under åberopande av härvid fogade utdrag av protokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t, som den 28 april 1916 till riksdagen avlåtit propositioner angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande och för sjöförsvarets stärkande, härigenom föreslå riksdagen att för beredande av medel till bestridande av kostnaderna för ifrågavarande åtgärder antaga

dels bilagda förslag till förordning om krigsmaterielskatt;

dels ock bilagda förslag till förordning angående statsverkets krigsmaterielskattfond.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

Förslag

till

förordning om krigsmaterielskatt.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

För beredande av medel till bestridande av kostnaderna för vissa, av nuvarande krigstillstånd föranledda åtgärder för lantförsvarets och sjöförsvarets stärkande skall till staten erläggas en tillfällig skatt, benämnd krigsmaterielskatt, som för en gång utgår av inkomst på grund av taxering enligt bestämmelserna i denna förordning.

2 §.

1 mom. Med skattskyldigs inkomst (totalinkomst) och förmögenhet avses i denna förordning, där ej på grund av bestämmelserna i 2 mom. inkomsten i särskilt fall må annorlunda beräknas, det inkomstbelopp och det förmögenhetsbelopp, därför han vid taxeringen år 1916 till inkomst- och förmögenhetsskatt, annorledes än på grund av efterbeskattning, blivit taxerad eller, om särskilda skäl föranleda till avvikelse från den vid nämnda taxering verkställda uppskattningen, bort bliva taxerad.

2 mom. Därest inkomst, för vilken annan än inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag år 1916 annorledes än på grund av efterbeskattning blivit eller bort bliva taxerad till inkomst- och förmögenhetsskatt, skulle på grund av särskilda förhållanden i avsevärd mån överstiga det belopp, som kan anses motsvara hans normala eller för den närmaste framtiden sannolikt påräkneliga årsinkomst, må inkomsten på framställning av den skattskyldige beräknas till medeltalet av de inkomstbelopp, därför han åren 1914 och 1915 blivit samt år 1916 blivit eller bort bliva taxerad till inkomst- och förmögenhetsskatt, eller, om han allenast ettdera av åren 1914 och 1915 eller icke någotdera av dessa år till sådan skatt taxerats för inkomst, till i förra fallet tredjedelen av summan av det år 1914 eller år 1915 taxerade inkomstbeloppet och det

inkomstbelopp, därför han år 1916 blivit eller bort bliva taxerad till inkomst- och förmögenhetsskatt, samt i senare fallet tredjedelen av sistnämnda belopp, dock att, där sålunda beräknad inkomst finnes understiga den skattskyldiges normala eller för den närmaste framtiden sannolikt påräkneliga inkomst, inkomsten bör upptagas till ett mot den normala eller påräkneliga svarande högre belopp samt att inkomsten, där den år 1916 vid taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt blivit uppskattad eller bort uppskattas till belopp, understigande 3,000 kronor men icke 1,000 kronor eller ock uppgående till minst 3,000 kronor, ej må upptagas till lägre belopp än i det förra fallet 1,000 kronor och i det senare 3,000 kronor.

Om den skattskyldige på grund av efterbeskattning av inkomst för något av åren 1914 och 1915 påförts särskild inkomst- och förmögenhetsskatt, skall det årets taxerade inkomst beräknas till sitt genom efterbeskattningen förhöjda belopp.

3 mom. Därest icke vid taxeringen till krigsmaterielskatt kan utrönas, med vilka belopp inkomst och förmögenhet ingå i det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet, skola inkomsten och förmögenheten upptagas till belopp, som de med ledning av den skattskyldiges deklaration och andra handlingar kunna beräknas hava utgjort.

3 §.

Skattskyldiga enligt denna förordning äro:

- a) annan än inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag jämlikt bestämmelserna i 4—7 §§; samt
- b) inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag jämlikt bestämmelserna i 8 och 9 §§.

4 §.

Har skattskyldig vid taxeringen år 1916 till inkomst- och förmögenhetsskatt blivit eller bort bliva taxerad för förmögenhet, varav fyra procent motsvarar eller överstiger totalinkomsten, skall hela denna inkomst anses utgöra *förmögenhetsinkomst*. Understiger fyra procent av förmögenheten totalinkomstens belopp, skall så stor del av totalinkomsten, som motsvarar nämnda procent av förmögenheten, anses utgöra förmögenhetsinkomst och den återstående delen *arbetsinkomst*. Har skattskyldig icke vid nämnda taxering blivit eller bort bliva taxerad för förmögenhet, skall hela totalinkomsten anses utgöra arbetsinkomst.

Förmögenhetsinkomsten och arbetsinkomsten avrundas, där de ej uppgå till fullt hundratal kronor, till närmast lägre fulla hundratal kronor och utgöra, sålunda avjämnade, det till krigsmaterielskatt taxerade beloppet av förmögenhetsinkomst och det till sådan skatt taxerade beloppet av arbetsinkomst.

På enahanda sätt avjämnad totalinkomst utgör totalinkomstens taxerade belopp.

5 §.

För skattskyldig, som i 3 § a) avses, inträder skyldighet att erlägga krigsmaterielskatt:

för förmögenhetsinkomst, då totalinkomsten utgör minst 1,000 kronor; samt

för arbetsinkomst, då totalinkomsten uppgår till minst 3,000 kronor.

Om äkta makar bort var för sig taxeras för inkomst till inkomst- och förmögenhetsskatt, inträder skattskyldighet till krigsmaterielskatt för förmögenhetsinkomst, då båda makarnas sammanlagda totalinkomst uppgått till minst 1,000 kronor, samt för arbetsinkomst, då den sammanlagda totalinkomsten utgjort minst 3,000 kronor.

6 §.

1 mom. För skattskyldig, som i 3 § a) avses, utgår krigsmaterielskatt efter belopp, som beräknas enligt följande grunder:

a) *för förmögenhetsinkomst.*

Om totalinkomstens taxerade belopp icke överstiger 1,000 kronor, ökas detsamma med 200 procent.

Om totalinkomstens taxerade belopp överstiger 1,000 kronor, ökas den del därav, som icke överstiger 1,000 kronor, med 200 procent samt den del, som överstiger

1,000 kronor men icke	3,000 kronor, med	350 procent,
3,000 » » »	5,000 » »	500 »
5,000 » » »	10,000 » »	650 »
10,000 » » »	15,000 » »	800 »
15,000 » » »	25,000 » »	1,000 »
25,000 » » »	40,000 » »	1,150 »
40,000 » » »	100,000 » »	1,225 »
100,000 » » »	150,000 » »	1,400 »

150,000 kronor	men icke	250,000 kronor,	med 2,000 procent,
250,000	»	350,000	» 2,600 »
350,000	»	450,000	» 3,000 »
450,000	»		» 3,200 »

Det taxerade beloppet av förmögenhetsinkomsten multipliceras därefter med det tal, som uppkommer då det enligt ovan angivna beräkning erhållna beloppet divideras med totalinkomstens taxerade belopp.

Av det belopp, som härigenom uppkommer, utgår krigsmaterielskatt för förmögenhetsinkomst med en krona för varje fullt hundratal, dock att skatten icke i något fall må överstiga 24 procent av förmögenhetsinkomstens taxerade belopp.

b) för arbetsinkomst.

Om totalinkomstens taxerade belopp icke överstiger 3,000 kronor, ökas detsamma med 100 procent.

Om totalinkomstens taxerade belopp överstiger 3,000 kronor, ökas den del därav, som icke överstiger 3,000 kronor, med 100 procent samt den del, som överstiger

3,000 kronor	men icke	5,000 kronor,	med 175 procent,
5,000	»	10,000	» 275 »
10,000	»	15,000	» 375 »
15,000	»	25,000	» 475 »
25,000	»	35,000	» 625 »
35,000	»	50,000	» 700 »
50,000	»	75,000	» 800 »
75,000	»	100,000	» 900 »
100,000	»	150,000	» 1,200 »
150,000	»	250,000	» 1,300 »
250,000	»	350,000	» 1,500 »
350,000	»	450,000	» 1,700 »
450,000	»		» 1,900 »

Det taxerade beloppet av arbetsinkomsten multipliceras därefter med det tal, som uppkommer då det enligt sist angivna beräkning erhållna beloppet divideras med totalinkomstens taxerade belopp.

Av det belopp, som härigenom uppkommer, utgår krigsmaterielskatt för arbetsinkomst med en krona för varje fullt hundratal, dock att skatten icke i något fall må överstiga 15 procent av arbetsinkomstens taxerade belopp.

2 mom. Är fråga om äkta makar, skall vid beräkning enligt denna paragraf totalinkomstens taxerade belopp för vardera maken anses utgöra summan av de taxerade beloppen utav varderas totalinkomst.

7 §.

Skattskyldig, vilken bort vid taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt år 1916 erhålla nedsättning enligt 19 § 2 mom. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt i det till sådan skatt taxerade beloppet, äger åtnjuta nedsättning i krigsmaterielskattens belopp med en tiondedel därav för varje barn, för vilket nedsättning vid nämnda taxering skolat medgivnas.

8 §.

1 mom. För inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag inträder skyldighet att erlægga krigsmaterielskatt, då inkomst, som blivit eller bort bliva år 1916 taxerad till inkomstskatt, överstiger fem procent av bolagets kapital, sådant detsamma skolat vid taxering till sistnämnda skatt år 1916 beräknas.

Det till krigsmaterielskatt taxerade beloppet utgöres i förevarande fall av den i första stycket omförmälda inkomsten, upptagen i jämna hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som ej uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

2 mom. Därest inkomst, varom i denna paragraf förmäles, skulle på grund av särskilda förhållanden i avsevärd mån överstiga det belopp, som kan anses utgöra bolagets i förhållande till dess kapital normala eller för den närmaste framtiden sannolikt påräkneliga årsinkomst, må på framställning av bolaget den procent av kapitalet, som motsvarar inkomstens storlek, beräknas till medeltalet av de sammanlagda procentbelopp, varefter inkomstskatten vid bolagets taxering åren 1914 och 1915 blivit samt år 1916 blivit eller bort bliva bestämd, därvid för de fall, att bolaget endast ettdera av åren 1914 och 1915 eller ock icke någotdera av dessa år taxerats till inkomstskatt, motsvarande förfarande, varom stadgats i 2 § 2 mom., skall äga tillämpning, dock att sådan procentberäkning, som nu är sagd, icke får ske för bolag, som först efter ingången av år 1914 trätt i verksamhet, samt att för bolag, vars verksamhet börjat under år 1913 men ej pågått hela detta år eller ock begynt med 1914 års ingång, procenten må beräknas till hälften av

de sammanlagda procentbelopp, varefter inkomstskatten vid bolagets taxering år 1915 blivit samt år 1916 blivit eller bort bliva bestämd.

Där den i överensstämmelse med ovannämnda grunder beräknade procenten finnes understiga den normala eller för den närmaste framtiden sannolikt påräkneliga, bör procenten upptagas till ett mot den normala eller påräkneliga svarande högre belopp. Ej må dock procenten i något fall fastställas till lägre siffra än $5\frac{1}{3}$.

9 §.

Inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag har att, för varje fullt hundratal av det taxerade beloppet, erlägga krigsmaterielskatt med följande belopp, nämligen:

När inkomsten i förhållande till kapitalet överstiger eller beräknas överstiga:		Krigsmateriel- skatt per 100 kronor	När inkomsten i förhållande till kapitalet överstiger eller beräknas överstiga:		Krigsmateriel- skatt per 100 kronor
		Kr.			Kr.
5	men ej $5\frac{1}{3}$ procent	2.75	$12\frac{1}{2}$	men ej 13 procent	3.85
$5\frac{1}{3}$	» » $5\frac{2}{3}$ »	2.80	13	» » $13\frac{1}{2}$ »	3.90
$5\frac{2}{3}$	» » 6 »	2.85	$13\frac{1}{2}$	» » 14 »	3.95
6	» » $6\frac{1}{3}$ »	2.90	14	» » $14\frac{1}{2}$ »	4.00
$6\frac{1}{3}$	» » $6\frac{2}{3}$ »	2.95	$14\frac{1}{2}$	» » 15 »	4.05
$6\frac{2}{3}$	» » 7 »	3.00	15	» » $15\frac{1}{2}$ »	4.10
7	» » $7\frac{1}{3}$ »	3.05	$15\frac{1}{2}$	» » 16 »	4.15
$7\frac{1}{3}$	» » $7\frac{2}{3}$ »	3.10	16	» » $16\frac{1}{2}$ »	4.20
$7\frac{2}{3}$	» » 8 »	3.15	$16\frac{1}{2}$	» » 17 »	4.25
8	» » $8\frac{1}{3}$ »	3.20	17	» » $17\frac{1}{2}$ »	4.30
$8\frac{1}{3}$	» » $8\frac{2}{3}$ »	3.25	$17\frac{1}{2}$	» » 18 »	4.35
$8\frac{2}{3}$	» » 9 »	3.30	18	» » $18\frac{1}{2}$ »	4.40
9	» » $9\frac{1}{3}$ »	3.35	$18\frac{1}{2}$	» » 19 »	4.45
$9\frac{1}{3}$	» » $9\frac{2}{3}$ »	3.40	19	» » $19\frac{1}{2}$ »	4.50
$9\frac{2}{3}$	» » 10 »	3.45	$19\frac{1}{2}$	» » 20 »	4.55
10	» » $10\frac{1}{3}$ »	3.50	20	» » 21 »	4.60
$10\frac{1}{3}$	» » $10\frac{2}{3}$ »	3.55	21	» » 22 »	4.65
$10\frac{2}{3}$	» » 11 »	3.60	22	» » 23 »	4.70
11	» » $11\frac{1}{3}$ »	3.65	23	» » 24 »	4.75
$11\frac{1}{3}$	» » $11\frac{2}{3}$ »	3.70	24	» » 25 »	4.80
$11\frac{2}{3}$	» » 12 »	3.75	25	» » 26 »	4.85
12	» » $12\frac{1}{2}$ »	3.80	26	» » 27 »	4.90

När inkomsten i förhållande till kapitalet överstiger eller beräknas överstiga:				Krigsmateriel- skatt per 100 kronor	När inkomsten i förhållande till kapitalet överstiger eller beräknas överstiga:				Krigsmateriel- skatt per 100 kronor
				Kr.					Kr.
27	men ej	28	procent	4.95	50	men ej	55	procent	5.45
28	»	»	»	5.00	55	»	»	»	5.50
29	»	»	»	5.05	60	»	»	»	5.55
30	»	»	»	5.10	65	»	»	»	5.60
32	»	»	»	5.15	75	»	»	»	5.65
34	»	»	»	5.20	85	»	»	»	5.70
36	»	»	»	5.25	90	»	»	»	5.75
38	»	»	»	5.30	95	»	»	»	5.80
40	»	»	»	5.35	100			»	5.85
45	»	»	»	5.40					

10 §.

1 mom. Krigsmaterielskatten förfaller till betalning under år 1917. Skattskyldig äger dock i så måtto åtnjuta anstånd med krigsmaterielskattens erläggande, att nio tjugonedelar av skatten inbetalas under vart av åren 1918 och 1919.

2 mom. Därest de ekonomiska förhållandena inom riket därtill föranleda, må Konungen, utan hinder av bestämmelserna i 1 mom., efter hörande av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, medgiva annan tid och ordning för krigsmaterielskattens erläggande, dock under iakttagande, att hela skatten erlägges före slutet av år 1920.

3 mom. Oberoende därav, att skattskyldig är berättigad till anstånd med krigsmaterielskattens erläggande, äger skattskyldig vid den första för inbetalning av krigsmaterielskatt utsatta uppbořdsstämman betala hela krigsmaterielskattebeloppet och vid senare uppbořdsstämma hela den då oguldna delen av samma belopp.

4 mom. Skattskyldig, som å den för inbetalning av krigsmaterielskatt först utsatta uppbořdsstämman behörigen erlägger honom påford krigsmaterielskatt i dess helhet, äger åtnjuta avdrag med åtta procent av skattens belopp. Erlägger han å den andra för krigsmaterielskatts inbetalning utsatta uppbořdsstämman hela återstående beloppet av den honom påforda skatten, äger han rätt till avdrag med tre procent av samma belopp.

5 mom. Om debitering, uppbořd och redovisning av krigsmaterielskatt förordnar Konungen.

11 §.

Till ledning vid uträknandet av krigsmaterielskatt utfärdar Konungen särskilda tabeller.

12 §.

Skattskyldig taxeras till krigsmaterielskatt å den ort, där han år 1916 skolat taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt.

13 §.

Bestämmelserna i 24 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt skola ock äga tillämpning i fråga om krigsmaterielskatt.

14 §.

Taxering till krigsmaterielskatt verkställes av en särskild nämnd, kallad krigsmaterielskattenämnd.

Sådan nämnd utses för varje län och för Stockholms stad av Konungens befallningshavande och skall bestå av minst fyra högst åtta ledamöter. Konungens befallningshavande utser jämväl suppleanter till antal, motsvarande minst hälften av antalet ordinarie ledamöter i krigsmaterielskattenämnden. Såväl ordinarie ledamöter som suppleanter utses till minst halva antalet för län bland ledamöterna eller suppleanterna i länets prövningsnämnd och för Stockholms stad bland ledamöterna eller suppleanterna i stadens prövningsnämnd.

Krigsmaterielskattenämnden sammanträder för län i residensstaden och för Stockholms stad i Stockholm å tid, som utsättes av Konungens befallningshavande och bestämmes sålunda, att nämndens arbeten må vara avslutade före den 1 april 1917. Om tid och ställe för nämndens sammanträde utfärdar Konungens befallningshavande minst sex veckor före sammanträdet början allmän kungörelse samt underrättar i god tid dem, som blivit utsedda till ledamöter i nämnden.

Möter för ledamot i krigsmaterielskattenämnd hinder att tillstädeskomma, bör anmälan därom ofördröjligen ingivas till Konungens befallningshavande, som därefter inkallar vederbörande suppleant.

Den, som blivit utsedd till ledamot i krigsmaterielskattenämnd eller inkallad i stället för ordinarie ledamot, men utan vederbörligen anmält

laga förfall icke infinner sig vid nämndens sammankomst, skall böta tjugufem kronor.

15 §.

1 mom. En var, vilkens taxering år 1916 till inkomst- och förmögenhetsskatt kan föranleda skattskyldighet till krigsmaterielskatt, äger att hos krigsmaterielskattenämnden göra skriftlig framställning om ny uppskattning av inkomsten och förmögenheten. Sådan framställning skall, vid påföljd att den eljest icke av krigsmaterielskattenämnden upptages till behandling, ingivas till Konungens befallningshavande i det län, där den skattskyldige år 1916 skolat taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, senast före klockan 12 på tjugonde dagen före krigsmaterielskattenämndens sammanträde.

2 mom. Förmenar skattskyldig, som i 3 § a) avses, eller i 8 § omförmält bolag, vilket senast med ingången av år 1914 trätt i verksamhet, att inkomst, sådan den år 1916 blivit eller bort bliva taxerad till inkomst- och förmögenhetsskatt, i avsevärd mån överstiger den normala eller den för den närmaste framtiden sannolikt påräkneliga årsinkomsten, må hos krigsmaterielskattenämnden göras framställning om inkomstens eller procenttalets beräkning till lägre belopp, som i 2 § 2 mom. och 8 § 2 mom. sägs.

Sådan framställning skall, vid påföljd att eljest icke av vare sig krigsmaterielskattenämnden eller högre myndighet komma under prövning, ingivas till samma Konungens befallningshavande och inom samma tid, som här ovan i 1 mom. stadgats; och skola, med enahanda påföljd, vid framställningen fogas dels bestyrkta avskrifter av de deklarationer, som den skattskyldige må hava åren 1914 och 1915 behörigen avlämnat, dels ock bestyrkta utdrag av taxeringslängder för samma år, i vad hans taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt angår. Vid bolags framställning skall ock, vid ovannämnda påföljd, fogas intyg, att bolaget vid ingången av år 1913 utövat sin verksamhet eller, då verksamheten först senare begynt, att densamma av bolaget utövats vid ingången av år 1914.

3 mom. Om innehållet i 1 och 2 mom. skola de skattskyldiga erinras i den kungörelse, som i 14 § sägs.

16 §.

Konungens befallningshavande åligger att vid krigsmaterielskattenämndens sammanträde framlägga fullständiga förslag till taxeringarna

för krigsmaterielskatt enligt formulär, som av Konungen fastställles, ävensom att tillhandahålla nämnden de deklarationer, taxeringslängder och övriga handlingar, som för taxeringarnas verkställande må erfordras.

Anses totalinkomsten eller förmögenheten böra beräknas till andra belopp än vartill desamma år 1916 taxerats till inkomst- och förmögenhetsskatt, skall i förslaget antecknas den beräknade inkomsten eller förmögenheten jämte grunderna för beräkningen. Jämväl skall, där inkomstens förhållande till kapitalet anses böra bestämmas enligt 8 § 2 mom., i förslaget angivas grunderna för beräkningen.

Förslaget till krigsmaterielskattetaxeringen skall, i vad en var skattskyldig angår, vidhäftas hans år 1916 avlämnade deklaration. Har skattskyldig icke avlämnat deklaration, skall förslaget sedermera biläggas krigsmaterielskattenämndens protokoll.

Fastställles icke av nämnden taxeringen till krigsmaterielskatt i överensstämmelse med förslaget, skall avvikelserna jämte skälen för densamma av protokollsföraren antecknas å förslaget.

17 §.

I särskild längd, benämnd krigsmaterielskattelängd, vartill formulär fastställles av Konungen, upptagas den skattskyldiges namn, antalet barn, därför nedsättning äger rum, och skattebeloppen. Längden underskrives av krigsmaterielskattenämndens ordförande och minst två ledamöter.

Vid nämndens sammanträde föres protokoll angående de ärenden, där sådant erfordras; börande protokollet justeras inför nämnden och justeringen bestyrkas genom å protokollet tecknat intyg av två ledamöter.

Inom sex veckor efter krigsmaterielskattenämndens sista sammankomst skall underrättelse om beloppet av skattskyldig påford krigsmaterielskatt i rekommenderat brev med allmänna posten kostnadsfritt honom tillsändas under hans i 1916 års deklaration uppgivna adress, där ej annan senare av honom uppgivits. Därest taxeringen till krigsmaterielskatt grundas å annan uppskattning av den skattskyldiges inkomst och förmögenhet än den, som verkställts vid hans taxering år 1916 till inkomst- och förmögenhetsskatt, utan att därom framställning, som i 15 § 1 mom. sägs, blivit gjord eller ock efter framställning enligt 15 § taxeringen till krigsmaterielskatt bestämmes annorlunda än i framställningen avses, skall underrättelsen tillika innehålla de grunder, efter vilka taxeringen bestämts.

Anteckningarna i krigsmaterielskattelängden verkställas samt protokollet föres av den eller de personer, som Konungens befallningshavande

därtill förordnat; och åligger det dessa att lämna de skattskyldiga underrättelse, varom ovan sägs.

18 §.

Inom sex veckor efter krigsmaterielskattenämndens sista sammankomst skola, utom vad Stockholms stad angår, krigsmaterielskattelängderna översändas till vederbörande häradsskrivare eller magistrat för debiterings verkställande.

Längderna skola därefter före utgången av år 1917 till Konungens befallningshavande återställas för att jämte krigsmaterielskattenämndens protokoll biläggas kronoräkenskaperna för nämnda år.

19 §.

1 mom. Över krigsmaterielskattenämnds beslut må besvär anföras av kronans ombud ävensom av vederbörande skattskyldig, ändå att han ej hos krigsmaterielskattenämnden gjort framställning, som i 15 § 1 mom. sägs. I besvären äger skattskyldig icke påkalla medeltalsberäkning enligt 2 § 2 mom. eller 8 § 2 mom. i vidare mån, än han må hava hos krigsmaterielskattenämnden i framställning enligt 15 § 2 mom. påyrkat.

Besvären skola, ställda till kammarrätten, ingivas till Konungens befallningshavande i det län, där taxeringen skett, senast den 31 juli 1917 före klockan tolv på dagen, vid påföljd att besvären eljest icke varda upptagna till prövning.

2 mom. Sedan vid inkomna besvär blivit fogade såväl utdrag av krigsmaterielskattelängd och 1916 års taxeringslängd som krigsmaterielskattenämndens protokoll, såvitt den överklagade taxeringsfrågan angår, samt därefter förklaring över besvären infordrats från vederbörande, insänder Konungens befallningshavande skyndsamt till kammarrätten samtliga handlingarna med de upplysningar och erinringar, som besvären anses påkalla.

3 mom. Så snart ovan stadgade besvärstid gått till ända, översänder Konungens befallningshavande till kammarrätten förteckning å anförda besvär.

20 §.

Den, som taxerats till krigsmaterielskatt å ort, där han icke är skattskyldig för sådan skatt, äge att häröver anförda besvär hos kammar-

rätten. Besvären skola, vid påföljd att eljest icke varda upptagna till provning, inom natt och år, efter det att krigsmaterielskatt första gången vederbörande avfordrats, ingivas till Konungens befallningshavande i det län, inom vilket taxeringen skett, varefter med ärendet förfäres i enahanda ordning, som i 19 § 2 mom. stadgas.

21 §.

Därest efter anförda besvär över provningsnämnds eller kammarrättens beslut taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1916 ändras eller sådan taxering varder någon åsatt, skall samtidigt vidtagas den ändring i taxeringen till krigsmaterielskatt eller åsättas den taxering till sådan skatt, som därav kan föranledas.

Det åligger Konungens befallningshavande att vid insändande till kammarrätten av besvär rörande taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1916 i erforderliga fall foga utdrag av krigsmaterielskatte-längden och krigsmaterielskattenämndens protokoll eller, därest nämnden vid tiden för besvärens insändande ännu icke sammanträtt och avslutat sitt arbete, så fort ske kan till kammarrätten överlämna berörda utdrag.

Till krigsmaterielskatt skattskyldigas år 1916 avlämnade deklara-tioner, vilka ej bilagts anförda besvär, skola samtidigt med kronoräken-skaperna för år 1917 överlämnas till kammarrätten och därstädes förvaras.

22 §.

Bestämmelserna i 23 § 1 och 3 mom., 43 §, 44 § 1 stycket, 48 §, 51 §, 52 §, 56 §, 57 §, 58 §, 59 §, 60 § och 61 § förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skola i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande krigsmaterielskattenämnden och förfarandet vid taxering till krigsmaterielskatt.

Vad i 23 § 1 mom. nämnda förordning stadgas om deklARATIONER skall i tillämpliga delar gälla beträffande de i 15 § 2 mom. här ovan omförmälda avskrifter av deklARATIONER.

23 §.

Om någon på grund av efterbeskattning påföres särskild inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1916, samt han genom det förfarande, vilket föranlett efterbeskattningen, kommit att alldeles icke eller till för ringa belopp taxeras till krigsmaterielskatt, skall särskild krigsmateriel-

skatt påföras honom till belopp, som genom berörda förfarande undandragits. Har den skattskyldige avlidit, gäller i fråga om särskild krigsmaterielskatt, varom ovan sägs, vad i 22 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för sådant fall stadgats beträffande sistnämnda skatt.

På grund av efterbeskattning påförd krigsmaterielskatt förfaller i sin helhet till betalning samtidigt med den på grund av efterbeskattningen påförda inkomst- och förmögenhetsskatten. Vid erläggandet av sådan krigsmaterielskatt äger avdrag, som i 10 § 4 mom. sägs, icke rum.

Efterbeskattning till krigsmaterielskatt sker i sammanhang med efterbeskattningen till inkomst- och förmögenhetsskatt; och gäller i fråga om klagan över efterbeskattning till krigsmaterielskatt vad som stadgats rörande överklagande av taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Om efterbeskattning till krigsmaterielskatt göres anteckning i särskild krigsmaterielskattelängd, vilken bilägges vederbörande inkomstlängd.

24 §.

1 mom. Därest för skattskyldig, som i 3 § a) avses, skulle på grund av hans ekonomiska ställning finnas möta synnerligen stor svårighet att erlagga krigsmaterielskatt, äger den prövningsnämnd, som har att besluta i fråga om hans taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt, att, på därom av den skattskyldige gjord skriftlig framställning och efter kronombudets skriftligen avgivna yttrande, helt eller delvis eftergiva den del av krigsmaterielskatten, som eljest enligt fastställd uppbördsordning skolat ovillkorligen erläggas under det år, prövningsnämnden sammanträder. Framställning, som här avses, skall ingivas till Konungens befallningshavande senast före klockan tolv på dagen i länen den 15 juli och i Stockholm den 31 augusti eller, om då är helgdag, nästföljande dag; och böra de skattskyldiga härom erinras genom den kungörelse, som omförmäles i 42 § förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

2 mom. Därest för skattskyldig anstånd med skattens erläggande, utöver vad enligt 10 § kan gälla, prövas högst nödigt, må prövningsnämnd medgiva sådant anstånd i enahanda ordning, som i 1 mom. är föreskrivet i fråga om eftergivande av skatt, dock att sådant uppskov ej må vara längre än att hela skattebeloppet skall vara erlagt senast före utgången av år 1922. Prövningsnämnd må, där den så finner lämpligt, i dylikt fall fordra ställandet av säkerhet för den del av skatten,

i avseende på vilken anstånd medgives. Angående framställning om anstånd ävensom kungörelse härom gäller vad i 1 mom. sägs beträffande eftergivande av skatt.

3 mom. Besvär över provningsnämnds beslut i fråga om eftergivande av krigsmaterielskatt, så ock i fråga om anstånd med dennes erläggande, må föras i den för överklagande av provningsnämnds beslut rörande taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade ordning.

4 mom. Där krigsmaterielskatt eftergivits eller anstånd på sätt i 2 mom. sägs beviljats, skall utdrag av provningsnämndens protokoll i ärendet genom protokollsförarens försorg tillställas vederbörande upp-
bördsmyndighet.

25 §.

Till ersättande av kostnaderna för det förberedande arbetet för taxering till krigsmaterielskatt, som enligt 16 § skall genom Konungens befallningshavandes föranstaltande utföras, samt övriga av taxeringsarbetet föranledda kostnader har krigsmaterielskattenämnden att efter förslag av Konungens befallningshavande använda erforderliga medel.

Å krigsmaterielskattenämndens sammanträdesort icke bosatta ledamöter i denna nämnd äga åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning såsom för ledamot i provningsnämnd är stadgat.

Här omförmälda ersättningar, vilka skola bestridas med inflytande krigsmaterielskattemedel, utbetalas av Konungens befallningshavande efter granskning av därå ingivna rekvisitioner.

26 §.

1 mom. Sammandrag av krigsmaterielskattelängderna, upprättade i överensstämmelse med fastställt formulär, skola före den 1 oktober 1917 av vederbörande häradsskrivare och magistrat, utom i Stockholm, insändas till Konungens befallningshavande.

2 mom. På grund av dessa sammandrag och sedan de vid deras granskning anmärkta förhållanden blivit förklarade eller rättade bör i varje län av landskontoret uppgöras särskilt sammandrag över länets hela påförda krigsmaterielskatt; och skall i Stockholm sådant sammandrag upprättas av därvarande uppborðsverk. De av landskontoren och Stockholms stads uppborðsverk upprättade sammandragen, därtill tryckta blanketter genom statskontorets försorg tillhandahållas vederbörande

tjänstemän, skola av Konungens befallningshavande till statskontoret insändas före den 1 december 1917.

3 mom. Så snart de till statskontoret inkomna sammandragen hunnit därstädes granskas, bör ett generalsammandrag för hela riket inom statskontoret upprättas samt genom detta verks försorg utgivas från trycket och utdelas med allmänna tidningarna.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Konungen bestämmes.

Förslag

till

förordning angående statsverkets krigsmaterielskattefond.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Statsverkets inkomster av krigsmaterielskatten skola, i den mån de icke anvisas å stat för år 1917, avsättas till en särskild fond, benämnd krigsmaterielskattefonden, för att användas till det i 1 § av förordningen om krigsmaterielskatt avsedda ändamål.

2 §.

Fonden göres räntebärande och förvaltas av statskontoret i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar.

3 §.

Fondens avkastning skall, efter avdrag av förvaltningskostnaderna, läggas till kapitalet.

4 §.

Om sättet för fondens användning besluta Konungen och riksdagen gemensamt.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 maj 1916.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LENNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Vennersten, anhöll att få anmäla inom finansdepartementet utarbetade förslag till dels förordning om krigsmaterielskatt, dels ock förordning angående statsverkets krigsmaterielskattefond. Över det förra förslaget hade kammarrätten avgivit infordrat utlåtande; och hade därvid kammarrätten, som ansett sig icke böra ingå i prövning av de i 6 och 9 §§ av förslaget intagna skattekalkylerna, funnit samma förslag i övrigt icke giva anledning till någon erinran. I infordrat utlåtande över förslaget till förordning angående statsverkets krigsmaterielskattefond hade statskontoret lämnat sistnämnda förslag utan anmärkning. Härefter anförde föredragande departementschefen följande.

På föredragning av cheferna för lantförsvarsdepartementet och sjöförsvarsdepartementet har Eders Kungl. Maj:t den 28 nästlidna april beslutit propositioner till riksdagen (nr 219 och 220) om vissa åtgärder för försvarets stärkande, vilka föranledas av det pågående kriget och dess erfarenheter. Kostnaden för dessa åtgärder är avsedd att täckas genom medel, som särskilt för detta ändamål beredas. I detta avseende tillkommer det mig nu att avgiva yttrande och förslag.

Härvid anser jag mig nu liksom år 1914 böra avstå från tanken

ipå täckande av ifrågavarande kostnader genom lånemedel. De flesta stater tveka som bekant icke ens under normala förhållanden att upptaga lån för militära ändamål. Ännu mindre skulle detta anses uteslutet i fråga om åtgärder, viktiga under trycket av ett stort krig, som jämväl i andra avseenden stegrat anspråken på statskassan. Ännu mer än eljest skulle det kunna åberopas, att endast genom anlåtande av lånevägen kan åstadkommas den kostnadsfördelning, som förutsättes för att ej en alltför tung börda skall läggas på en viss kortare tid. Detta oaktat synes det vara riktigt att så länge som möjligt fasthålla vid principen att, bortsett från tillfälliga förskotter, icke upptaga lån för andra än produktiva ändamål.

Bland övriga inkomstkällor kan åter knappast någon annan än den direkta beskattningen komma ifråga. Kostnaden för ifrågavarande försvarsåtgärder uppgår, med beräkning av erforderlig säkerhetsmarginal, till 54 miljoner kronor att utgå under loppet av tre år. På vart och ett av dessa tre år kommer sålunda i medeltal en summa av 18 miljoner kronor. För erhållande av detta belopp skulle det erfordras att temporärt öka inkomst- och förmögenhetsskatten med 35—40 procent, vilket med hänsyn till ändamålets vikt kan anses försvarligt.

Särskilt på grund därav, att det är nödvändigt att anlita inkomstkällor, vilkas begagnande ej förutsätter långvariga förarbeten, kan nämnda utväg synas tilltalande. Den erbjuder dessutom de fördelarna, att icke något särskilt taxeringsförfarande eller några nya taxeringsmyndigheter skulle erfordras, liksom att den nya beskattningens belopp kunde med större noggrannhet avpassas efter det föreliggande behovet. Principiellt riktigt måste också även vara, att erforderliga höjningar av den direkta beskattningen ske genom påbyggnad på inkomst- och förmögenhetsskatten.

Denna principiella ståndpunkt torde också bära och kunna fasthållas. Däremot lär påbyggandet på inkomst- och förmögenhetsskatten icke för närvarande lämpligen kunna ske så enkelt som genom föreskrivandet av ett procentuellt tillägg. Härför skulle nämligen förutsättas beträffande inkomst- och förmögenhetsskatten ett omfattande reformarbete, som ännu är ofullbordat och icke kan tillräckligt snart avslutas. Det är därför nödvändigt att åt den erforderliga ökningen av inkomst- och förmögenhetsskatten giva formen av en särskild skatt, vars tillfälliga karaktär betonas därigenom, att dess avkastning är uteslutande avsedd för visst tillfälligt ändamål. Hela det skattesystem, som uppkommer genom en dylik åtgärd, likaväl som den nya skatten i och för sig utesluta möjligheten av skattens infogande i en enhetlig budget och framkalla därför de olägenheter, som uppenbarligen äro förenade med varje brytande av stats-

hushållningens enhet. Under tiden för den nya skattens giltighetstid måste arbetet på inkomst- och förmögenhetsbeskattningens reformering fortgå, så att statsfinansiellt mera tillfredsställande utvägar må i framtiden finnas att tillgå för sådan fortsatt förhöjning av inkomst- och förmögenhetsskatten, som må finnas erforderlig.

Den nu ifrågasatta lösningen försvåras påtagligen av att vi i värnskatten hava en mycket betydlig engångsskatt på ett helt litet antal skattskyldiga enskilda personer och aktiebolag¹⁾ — en skatt, varav den sista tredjedelen huvudsakligen kommer att betalas först under år 1917. Vid framläggande av förslag till denna skatt betonade jag dess rent extraordinära beskaffenhet såsom nödvändig förutsättning för att densamma icke skulle medföra allvarlig olägenhet för vårt näringsliv och framhöll såsom min mening, att en återkommande skatt av samma beskaffenhet säkerligen skulle medföra allvarliga faror för vårt ekonomiska liv och draga efter sig verkningar, som bleve kännbara långt utanför kretsen av de direkt skattskyldiga. Denna uppfattning har jag icke funnit någon anledning att sedermera ändra.

Skattesystem.

Under dessa förhållanden synes det mig vara uteslutet att nu pålägga en ny värnsskatt. Den nya skatten, som på grund av sitt ändamål lämpligen kan få namnet *krigsmaterielskatt*, skall också väsentligen avvika från värnsskatten. Det är särskilt i två hänseenden, som olikheten med värnsskattens grundläggande drag framträder.

Till en början måste basen läggas något bredare. Det ringa antal skattskyldiga, som ensamt fått bära värnsskattens börda, kan man icke utan olägenhet pålägga hela denna nya skatt, även om de fortfarande få bära huvuddelen därav; och framför allt måste man bland dessa skattskyldiga, för att i någon mån kompensera värnsskattens verkningar, låta de större inkomsterna i jämförelse med de större förmögenheterna bidra mera än fallet är med värnsskatten. Samtidigt med att skattens starkt progressiva karaktär fasthålles, bör den alltså dels börja något längre ned än värnsskatten, dels även i större utsträckning än denna skatt läggas på den högre arbetsinkomsten.

Därtill kommer emellertid även ett andra moment. Vid sidan av sin begränsade räckvidd och sin ytterligt starka differentiering gent emot förmögenheten eller dess avkastning medför värnsskattens system utan tvivel även *individuellt* mycket ojämna bördor, på grund av den avgörande betydelse förmögenhetsdelen, fränsett inkomsten därav, fått på

¹⁾ Här och i det följande innefattas i uttrycket *aktiebolag* även solidariska bankbolag, medan uttrycket *enskilda personer* även omfattar sådana samfälligheter, som icke äro aktiebolag eller solidariska bankbolag.

hela skattesatsen. Detta leder nämligen till, att inkomsttagare med förmögenhet, som giver mindre än normal avkastning, blivit oproportionerligt hårt beskattade i jämförelse med personer, som äga lika stor både totalinkomst och förmögenhetsinkomst men mindre förmögenhet. I nuvarande tider, med deras mycket starka och oberäkneliga förskjutningar i avseende på förhållandet mellan inkomst och förmögenhet, verkar denna ojämnhet sannolikt ännu starkare än som från början varit fallet och gör ett förnyande av metoden i oförändrat skick särskilt olämpligt.

Det nuvarande i inkomst- och förmögenhetsskatten samt värnskatten tillämpade systemet att till inkomsten lägga en viss del av förmögenheten utgår som bekant från en såsom normal antagen inkomst av denna förmögenhet (på fem procent) och leder därför till de individuella ojämnheter, som nyss berörts, på samma sätt som sedan lång tid tillbaka erkänts vara fallet exempelvis i fastighetsbevisningen. Men därtill kommer en annan, mera teknisk olägenhet av det nuvarande systemet, en olägenhet av jämförelsevis ringa vikt vid inkomst- och förmögenhetsskatten, på grund av förmögenhetsdelens mindre betydelse däri och den måttliga progressionen, men av motsvarande anledningar desto mera vägande i avseende på värnskatten. Olägenheten består däri, att förmögenhetsdelen icke blott ökar det taxerade beloppet utan samtidigt lyfter upp detta taxerade belopp till en högre progressionsnivå. När, såsom fallet är med värnskatten, en tiondedel av förmögenheten lägges till inkomsten, innebär detta under förutsättning av normal förmögenhetsavkastning, att förmögenhetsinkomsten behandlas som om den vore tre gånger så stor som den är. Men detta innebär icke, såsom man vid första påseendet kunde antaga, att en förmögenhetsinkomst beskattas tre gånger så hårt som en lika stor arbetsinkomst; den beskattas långt hårdare, nämligen *lika* hårt som en *tre gånger så stor* arbetsinkomst, vilket i vissa fall kan betyda inemot sex gånger så mycket som skatten på den lika stora arbetsinkomsten. Tydligen leder detta icke blott till en proportionsvis mycket stark beskattning av förmögenhetsinkomsten utan medför också lätteligen en mindre lämpligt byggd skatteprogression för förmögenhetsinkomst, då denna på ett egendomligt sätt kommer att avspegla arbetsinkomstens skatteskala.

Av dessa och andra skäl skulle det hava synts mig lyckligast, om den nya skatten kunnat byggas såsom en *ren, differentierad inkomstskatt*, alltså såsom en skatt, vari inkomsten behandlas olika allt efter som den härstammar från arbete eller från förmögenhet, men vari förmögenheten såsom sådan icke ingår i beräkningarna. För en dylik lösning talar, utom det redan berörda, den otillfredsställande specificeringen av förmögenheten i självdeklarationen, vilken — enligt vad

ganska otvetydigt framgår av senast verkställda bearbetning av taxeringarna i serien av finansdepartementets finansstatistiska utredningar — gör den deklarerade förmögenheten med nuvarande deklarationsformulär till ett ganska osäkert underlag för starkare direkt förmögenhetsbeskattning.

Emellertid är en uppdelning av den deklarerade inkomsten i arbetsinkomst och förmögenhetsinkomst på grundval av nu gällande deklarationsformulär av flere skäl knappast möjlig att genomföra; särskilt torde det möta oöverstigliga svårigheter att uppdelade vare sig inkomst av fast egendom eller inkomst av rörelse eller yrke i arbetsinkomst och förmögenhetsinkomst. En dylik uppdelning skulle alltså i varje fall kräva utarbetande av nya formulär; och därtill torde tiden nu vara alltför knapp, varjämte det i och för sig är en fördel, om skatten kan utgå på grundval av redan avgivna deklarationer. Man synes därför vara nödsakad att fortfarande i viss mån röra sig med den deklarerade förmögenheten, vilket i och för sig är en olägenhet; men däremot utesluter detta icke en på grundval av en antagen avkastning av förmögenheten verkställd formell uppdelning av inkomsten i arbetsinkomst och förmögenhetsinkomst. De olägenheter, som följa av att förmögenhetsinkomstens verkliga storlek icke kommer till uttryck, övervinnas påtagligen icke på detta sätt, vilket i och för sig otvivelaktigt är att beklaga; men icke desto mindre uppnås ett resultat, som både rent skattetekniskt och i avseende på här ovan angivna synpunkter är att föredraga framför det nu tillämpade systemet. Genom att fastställa olika skatteskalor för den sålunda beräknade arbetsinkomsten resp. förmögenhetsinkomsten förhindrar man nämligen förmögenheten att utöva den starka inverkan i skattestegrande riktning, som enligt vad ovan sagts blivit fallet med värnskattens system; man sätter vardera skatteskalen så hög och så progressiv som anses lämpligt med hänsyn till vardera inkomstslaget och får då en skatt på den totala inkomsten, som är differentierad med hänsyn till (den antagna) förmögenhetsinkomstens andel i den totala inkomsten.

Genom det nu senast sagda är i viss mån redan antytt, att den nya skatten bör bevara en mycket viktig grundsats i inkomst- och förmögenhetsskatten, nämligen att till grund för skatteskalen bör ligga den totala inkomsten och icke särskilda inkomstdelar eller förmögenheten särskilt; dessa senare moment skola blott efter omständigheterna modifiera den på grundval av den totala inkomsten fastställda skalan. Den progressiva beskattningen kan nämligen sägas utgå från den skattskyldiges ekonomiska ställning som helhet, och utgångspunkten för dess

fastställande är hans totala inkomst. De olika skatteskalorna för arbetsinkomst resp. förmögenhetsinkomst böra alltså fastställas på grundval av den skattskyldiges totalinkomst; och skatten bör efter därigenom fastställda skattesatser utgå på de belopp, som arbetsinkomsten resp. förmögenhetsinkomsten utgöra, så att den skattesats, som utgår på förmögenhets- resp. arbetsinkomstdelen, stiger med den totalinkomst, varav de förstnämnda äro delar, och sålunda är högre vid 20,000 kronors än vid 10,000 kronors totalinkomst o. s. v. Då därjämte skattesatsen är högre för förmögenhetsinkomst än för arbetsinkomst, erhålles sålunda en skatt på den totala inkomsten, vilken vid oförändrad totalinkomst växer med förmögenhetsinkomstens andel i denna totalinkomst, samtidigt med att den vid oförändrad proportion mellan arbetsinkomst och förmögenhetsinkomst växer med totalinkomstens tillväxt.

I det föregående har icke berörts, huru aktiebolagens inkomster skola behandlas i den nya skatten. Det torde kunna anses som givet, att inga skattskyldiga drabbats proportionsvis så hårt av värnsskatten som vissa grupper bland aktiebolagen, både på grund av dubbelbeskattningen och med anledning av den ovanligt starka progressionen (från 0.30 procent till 15.75 procent, mer än femtio-dubbling). Kriget har visserligen rubbat så många av affärslivets vanliga förutsättningar, att värnsskattens verkningar i många fall svårligen låta sig avläsas i aktiebolagens balansräkningar för år 1915, men i andra fall framträda de tydligt nog; och om den nya skatten i avseende på aktiebolagen byggdes på samma sätt som värnsskatten, skulle följderna för landets näringsliv kunna bli betänkliga.

Emellertid har jag icke ansett det vara möjligt att i en tillfällig skatt företaga så pass stora ändringar i det nuvarande skattesystemet, som skulle möjliggöra avskaffande av aktiebolagens dubbelbeskattning, och måste därför föreslå, att grunderna för aktiebolagens beskattning bli desamma som i inkomst- och förmögenhetsskatten. Det återstår då endast att i någon mån tillgodose det uppställda önskemålet genom att något begränsa den totala skattebörda, som faller på aktiebolagen, ävensom att enligt förut angivna allmänna grunder fördela denna börda på olika vinstklasser genom en lämpligt avpassad progressionsskala. Såsom strax skall visas, nås detta mål genom användning av inkomst- och förmögenhetsskattens progressionsskala, sedan aktiebolag med högst fem procents vinst liksom beträffande värnsskatten fritagits från skatt.

På samma sätt som värnsskatten synes krigsmaterielskatten i uppbördens böra få fördelas på tre år, ehuru liksom beträffande värnsskatten förtidsinbetalning bör uppmuntras genom ränteavdrag samt i något

högre grad än för den tidigare skatten, av skäl som närmare skola angivas i det följande. I avseende på skattens fördelning på de tre uppbördsåren 1917, 1918 och 1919 märkes emellertid, att den obligatoriska inbetalningen under det första av dessa år måste begränsas i ganska hög grad, emedan värnsskattens sista tredjedel då erlägges. Av detta skäl anser jag mig böra hemställa, att endast 10 procent av skatten skall obligatoriskt förfalla till betalning under år 1917 men 45 procent under vartdera av de två följande åren.

Det följer av krigsmaterielskattens undantagskaraktär och reserverande för vissa utgiftsändamål, att densamma i likhet med värnsskatten måste föras till en särskild fond, som lämpligen kan benämnas krigsmaterielskattefonden.

Jag övergår nu till att framställa den närmare utformning skatten med utgångspunkt i de framställda grunderna synes böra få.

*Erfordrerligt
belopp.*

Liksom i avseende på värnsskatten måste man därvid utgå icke från vissa skattesatser utan från storleken av de utgifter skatten är avsedd att täcka. Enligt Eders Kungl. Maj:ts propositioner angående anvisande av medel för bestridande av ifrågakvarande försvarskostnader uppgå dessa sammanlagdt till 52,529,842 kronor. Enligt vad jag inhämtat äro dessa belopp beräknade efter nu rådande priser och sålunda med hänsyn tagen till nuvarande utomordentliga prisstegringar, vilka man torde kunna hoppas näppeligen skola bestå under den avsedda anskaffningsperioden. Det oaktat har jag ansett mig böra räkna med en ytterligare säkerhetsmarginal på själva utgifterna, vilken lämpligen kan sättas till inemot 1½ miljon kronor. Krigsmaterielskattens sammanlagda nettobelopp torde alltså böra bliva 54,000,000 kronor.

*Skatt på
aktiebolag.*

Vid fördelningen av detta belopp på aktiebolag och enskilda bör man enligt min mening lämpligen återgå till den norm, som synes hava varit avsedd att ligga till grund för inkomst- och förmögenhetsskatten, nämligen $\frac{1}{4} : \frac{3}{4}$, varvid alltså omkring en fjärdedel av skattens totalbelopp skulle falla på aktiebolagen. Genom användning av inkomst- och förmögenhetsskattens skala, sedan aktiebolag med högst fem procents vinst liksom i värnsskatten fritagits från skatt, erhålles rikligt detta belopp, nämligen på grundval av nedan sid. 38—39 verkställda beräkningar omkring 13.9 miljoner kronor netto ¹⁾ eller 25.7 procent av 54 miljoner kronor; och den nu nämnda skalan synes mig då på förut anförda skäl lämplig

¹⁾ Denna nettosiffra har erhållits genom att från bruttosiffran å sid. 38 draga proportionell del av samtliga avdrag utom barnavdrag.

att komma till användning för aktiebolagen. I verkligheten torde aktiebolagen därigenom i krigsmaterielskatt liksom i inkomst- och förmögenhetsskatt komma att utgöra en större andel av totalbeloppet än som avsetts, på grund av att deras vinster sedan det år, som ligger till grund för beräkningarna, antagligen ökats mer än enskilda personers inkomster under samma tid.

Det återstående beloppet, 40.1 miljoner kronor netto eller knappt tre fjärdedelar, bör utgå av enskilda personers inkomst. Jag skall nu angiva, på vilket sätt detta belopp synes mig böra erhållas.

*Skatt på
enskilda.*

Det ligger i sakens natur, att i en tillfällig skatt, sådan som den nu ifrågavarande, inkomst- och förmögenhetsskattens bestämmelser måste tillämpas i avseende på grunderna för fastställande av inkomst och förmögenhet, medgivna avdrag o. s. v. Redan förut har jag dessutom angivit, att gällande deklarationsformulär liksom i avseende på värnsskatten böra komma till användning och att man får finna sig i de brister, som till följd härav måste komma att vidlåda systemet för den nya skatten. Under dessa förhållanden synes det också vara naturligast att lägga till grund redan avgivna deklarationer, nämligen de senast avgivna, gällande 1915 års inkomst och förmögenhet, endast med det undantag, att skattskyldig på motsvarande villkor som beträffande värnsskatten bör kunna göra framställning om att de senaste tre årens medeltal lägges till grund för inkomstberäkningen.

Av det föregående framgår, att skatten formellt sett är byggd som en ren, differentierad inkomstskatt och att följaktligen inkomsten skall uppdelas i arbetsinkomst och förmögenhetsinkomst, den senare utgörande en viss, antagen avkastning av förmögenheten. Uppdelningen är då avsedd att tillgå på sådant sätt, att den totala inkomsten efter samtliga avdrag men utan förmögenhetsdel (»summa återstående inkomst» i deklarationsformulären) minskas med den på nyss angivet sätt beräknade förmögenhetsinkomsten och att återstoden betraktas som arbetsinkomst.

Det inses lätt, att genom en dylik metod den beräknade förmögenhetsinkomsten icke blir föremål för några allmänna avdrag och att följaktligen samtliga enligt författningarna medgivna dylika bortgå från arbetsinkomsten, i det att denna utgör (brutto)inkomsten utan allmänna avdrag (»sammanräknad inkomst» i deklarationsformulären), sedan därifrån tagits såväl samtliga allmänna avdrag som den beräknade förmögenhetsinkomsten. I avseende på alla de viktigare bland avdragen är detta också fullt berättigat. Förmögenheten beräknas nämligen netto, d. v. s. efter avdrag av skuld och andra kapitaluppföringar för dess

erhållande; och följaktligen hava från den på ovan angivet sätt erhållna förmögenhetsavkastningen redan dragits skuldräntor, förluster och värde-minskningar, sannolikt även undantagsförmåner och till stor del utan tvivel utskylder, i den mån de falla på förmögenheten eller dess avkastning. Skulle dessa avdrag trots detta ånyo ske från förmögenhetsinkomsten, bleve den alltså för lågt upptagen och — i det här angivna systemet — arbetsinkomsten lika mycket för högt. Detta må belysas med ett exempel. En person har en inkomst av 11,000 kronor fränsett allmänna avdrag (»sammanräknad inkomst» enligt deklarationsformuläret), bestående av 2,000 kronor inkomst av hyresfastighet, 2,000 kronor inkomst av kapital och 7,000 kronor inkomst av tjänst; avdraget för värdeminskning på fastigheten är 1,000 kronor och nettoinkomsten (»summa återstående inkomst») följaktligen 10,000 kronor. Denna nettoinkomst är tydligen sammansatt av 3,000 kronors förmögenhetsinkomst och 7,000 kronors arbetsinkomst samt motsvaras alltså, under förutsättning av normal avkastning på förmögenhetsvärdet, av en förmögenhet på 60,000 kronor. Med rätta har följaktligen förmögenhetens avkastning, 3,000 kronor, oavkortad ingått såsom förmögenhetsinkomst, medan från den återstående delen av sammanräknad inkomst, 8,000 kronor, avgått avdraget för värdeminskning å fastigheten 1,000 kronor, för erhållande av arbetsinkomsten 7,000 kronor. Hade avdraget för värdeminskning i stället, såsom vid första påseendet synts naturligare, dragits från förmögenhetsinkomsten, skulle resultatet hava blivit: förmögenhetsinkomst 2,000 kronor, arbetsinkomst 8,000 kronor, den förra följaktligen lika mycket för låg som den senare blivit för hög. Lätteligen inses, att förhållandet är alldeles likartat i avseende på överskjutande förlust, skuldränta och sannolikt undantagsförmåner, i många fall även beträffande utskylder.

Men ehuru detta gäller för de viktigaste bland de allmänna avdragen, är så icke fallet beträffande två bland dem, nämligen periodiskt understöd och försäkringspremier, emedan de utgå från den totala inkomsten. Det principiellt riktigaste vore därför otvivelaktigt uppdelande av dessa båda avdrag på de två inkomstslagen i proportion till deras storlek; men då detta skulle vålla taxeringsmyndigheterna ett mycket stort arbete, har det synts mig berättigat att i en tillfällig skatt sådan som denna låta alla avdragen tagas från arbetsinkomsten.

Av hänsyn såväl härtill som även till förmögenheter med mindre än normal avkastning torde det emellertid vara lämpligt att sätta den antagna förmögenhetsavkastningen något lägre än den normala, nämligen till *fyra procent*. Den totala nettoinkomsten (»summa återstående

inkomst») uppdelas alltså på sådant sätt, att därifrån dragas fyra procent av förmögenhetsvärdet, utgörande taxerad förmögenhetsinkomst, och att återstoden utgör taxerad arbetsinkomst.

Av systemet följer oundgängligen den tydliga olägenheten, att en skattskyldig, som har förmögenhet men ingen förmögenhetsinkomst, likväl kommer att redovisa en del av sin totalinkomst, alltså i detta fall sin arbetsinkomst, såsom förmögenhetsinkomst, medan en annan skattskyldig utan arbetsinkomst men med högre avkastning på förmögenhetsvärdet än fyra procent, kommer att få en del av denna avkastning upptagen såsom arbetsinkomst. Den totala inkomsten blir nämligen alltid det verkliga (av förmögenhets- och arbetsinkomst sammansatta) inkomstbeloppet; och fördelningen mellan de två inkomstlagen bestämmes efter de formella grunder, som här angivits. Att det senare icke är någon i och för sig lycklig lösning, torde få anses ostridigt; men den synes likväl vara att föredraga framför den i värnskatten tillämpade, genom vilken hela det taxerade beloppet påverkas av en onormal förmögenhetsavkastning.

Till grund för såväl den gräns, vid vilken skattskyldighet inträder, som skatteprogressionen skall på förut angivet sätt ligga den totala inkomstens, icke de särskilda inkomstdelarnas, storlek. Av uppfattningen om förmögenhetsinkomstens större bärkraft följer emellertid, att skattskyldigheten för förmögenhetsinkomsten även bör inträda vid en lägre total inkomst än förhållandet är i avseende på arbetsinkomsten. Förmögenhetsinkomsten synes mig lämpligen kunna beskattas, så snart den totala inkomsten uppgår till 1,000 kronor. En jämförelse med värnskatten är härvid svår, på grund av de två skatternas olika byggnad; men det torde böra märkas, att förmögenhet på 30,000 kronor, alltså vid normal förmögenhetsavkastning 1,500 kronors inkomst och vid lägre avkastning mindre inkomst, i värnskatten medför skattskyldighet. Rimlighet och rättvisa synas också kräva, att det stora flertalet inkomsttagare med förmögenhet från och med den nämnda inkomstgränsen i sin mån bidra till stärkande av rikets försvar. Å andra sidan förekomma otvivelaktigt fall, då personer, som äro hänvisade att leva uteslutande av en liten förmögenhetsinkomst, särskilt änkor med barn, äro i behov av större lättnader än dem barnavdragen kunna bereda; och såsom längre fram skall nämnas, synes särskild lättnad böra beredas i dylika fall. Vad arbetsinkomsten beträffar, torde densamma böra bliva skattskyldig från och med 3,000 kronors totalinkomst. På grund av det nu föreliggande förslagets byggnad inträda inga svårigheter genom att sålunda mellan 1,000 och 3,000 kronors totalinkomst blott ena inkomstdelen blir skattskyldig; ty skattesatsen utgår alltid efter totalinkomstens storlek på vardera inkomstdelen för sig.

De båda skatteskalor, som skola tillämpas på respektive förmögenhetsinkomst och arbetsinkomst, hava uppgjorts sins emellan oberoende av varandra, detta i syfte att bereda större frihet vid behandlingen av vardera skalan och särskilt i syfte att beskatta arbetsinkomsterna vid stor totalinkomst starkt utan att därigenom komma till en för hög beskattning av motsvarande förmögenhetsinkomster. Skalan för den (nominella) förmögenhetsinkomsten börjar (vid 1,000 kronors totalinkomst) med samma skattesats som i värnskatten eller 3 procent — allt beräknat på skattens under tre år utgående sammanlagda belopp; men då denna inkomst blott räknats till fyra procent av förmögenheten, betyder det vid normal (fem procents) avkastning av förmögenheten endast 2.4 procent på den verkliga förmögenhetsinkomsten. Vid 3,000 kronors totalinkomst når skatten på den nominella förmögenhetsinkomsten 4 procent, vid 5,000 kronor 4.8 procent, vid 10,000 kronor 6.15 procent, vid 15,000 kronor 7.10 procent, vid 25,000 kronor 8.66 procent, vid 40,000 kronor 10.10 procent, vid 100,000 kronor 11.99 procent, vid 250,000 kronor 16.196 procent och vid 555,600 kronor sitt maximum 24 procent; härvid har hela tiden räknats med den nominella förmögenhetsinkomsten fyra procents avkastning, medan normal avkastning i samtliga fall från och med 3,000 kronors totalinkomst (där även arbetsinkomsten blir skattskyldig) medför, att enbart fyra femtedelar av förmögenhetsinkomsten betala denna högre skattesats, medan den återstående femtedelen betraktas såsom arbetsinkomst och beskattas efter dess lägre skattesats. Vad närmast beträffar denna senare, eller arbetsinkomstens skatteskala, börjar den med 2 procent (vid 3,000 kronors totalinkomst) och är alltså på denna punkt hälften av skatteskalan för (den nominella) förmögenhetsinkomsten; vid 5,000 kronor är den 2.3 procent och vid 10,000 kronor 3.025 procent, alltså något mindre än hälften av skalan för (den nominella) förmögenhetsinkomsten. Men därefter stiger arbetsinkomstens skala relativt hastigare än förmögenhetsinkomstens, blir vid 15,000 kronor 3.6 procent (mot 7.10 procent), vid 25,000 kronor 4.46 procent (mot 8.66 procent), vid 100,000 kronor 7.79 procent (mot 11.99 procent), vid 250,000 kronor 11.316 procent (mot 16.196 procent) och når sitt maximum 15 procent vid ungefär samma summa, där förmögenhetsbeskattningens maximum 24 procent erhålles eller vid 554,200 kronor. Genom den här tillämpade metoden har det icke blott blivit möjligt att utan olägenhet nå ett högre skattemaximum för arbetsinkomsten än i värnskatten (15 procent mot 12 procent) utan även att med fördel fortsätta progressionen för förmögenhetsinkomst till ett långt högre belopp än där (555,600 kronor mot endast 184,600 kronor i värnskatten vid ren förmögenhetsinkomst).

Flertalet av skatten berörda fall är emellertid antagligen sådana, där i den totala inkomsten ingå på en gång arbetsinkomst och förmögenhetsinkomst; och i dylika fall utgör skattesatsen på totalinkomsten ett belopp mellan skattesatsen på uteslutande arbetsinkomst och skattesatsen på uteslutande förmögenhetsinkomst. Från och med 3,000 kronors inkomst, där arbetsinkomstens skattskyldighet börjar, äro skatteprocent och skattebelopp för dylika blandade inkomster lätta att fastställa med ledning av motsvarande tal för de »rena» (arbets- resp. förmögenhets-) inkomsterna. Vid hälften av vartdera slaget utgöra nämligen skattebelopp och skatteprocent medeltalet mellan dem som gälla för vartdera slaget enbart, d. v. s. skillnaden mellan de sistnämnda delas mitt itu; utgör åter förmögenhetsinkomsten exempelvis en fjärdedel, en tredjedel, två tredjedelar eller tre fjärdedelar av totalbeloppet, ökas arbetsinkomstens skala med motsvarande bråkdel av skillnaden mellan skalan för ren arbetsinkomst och skalan för ren förmögenhetsinkomst. Det är därför en ganska lätt sak att med kännedom om de nämnda skalorna, som framgå av tabellbilagan, beräkna skattebelopp och skatteprocent för inkomster sammansatta på vad sätt som helst. Dock märkes, att härvid ordet förmögenhetsinkomst tages i samma mening som skatteförslaget använder, alltså såsom liktydigt med fyra procent av förmögenhetsvärdet.

Endast för åskådliggörande av skattens verkningar meddelas nedanstående sammanställning av exempel för på olika sätt sammanställda inkomster (flere dylika finnas i bilagan):

Totalinkomst	D ä r a v		Skattebelopp	Skatt i procent på totalinkomsten
	Arbetsinkomst (= 4 % av förmög. avdragna)	Förmögenhetsinkomst (= 4 % av förmögenhetsvärdet)		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1,000	1,000	—	—	—
	900	100	3.—	0.30
	500	500	15.—	1.50
	—	1,000	30.—	3.00
3,000	3,000	—	60.—	2.00
	2,000	1,000	80.—	2.667
	1,500	1,500	90.—	3.00
	—	3,000	120.—	4.00
5,000	5,000	—	115.—	2.30
	4,000	1,000	140.—	2.80
	2,500	2,500	177.50	3.55
	—	5,000	240.—	4.80

D e r a v				
Totalinkomst	Arbetsinkomst (= 4 % av för- mög. avdragna)	Förmögenhetsinkomst (= 4 % av för- mögenhetsvärdet)	Skattebelopp	Skatt i procent på totalinkomsten
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
10,000	10,000	—	302.50	3.025
	5,000	5,000	458.75	4.588
	1,000	9,000	583.75	5.834
	—	10,000	615.—	6.15
15,000	15,000	—	540.—	3.60
	7,500	7,500	802.50	5.35
	—	15,000	1,065.—	7.10
25,000	25,000	—	1,115.—	4.46
	12,500	12,500	1,640.—	6.56
	—	25,000	2,165.—	8.66
50,000	50,000	—	3,040.—	6.08
	25,000	25,000	4,202.50	8.405
	—	50,000	5,365.—	10.73
100,000	100,000	—	7,790.—	7.79
	50,000	50,000	9,890.—	9.89
	—	100,000	11,990.—	11.99
150,000	150,000	—	14,290.—	9.527
	75,000	75,000	16,890.—	11.260
	—	150,000	19,490.—	12.993
250,000	250,000	—	28,290.—	11.316
	125,000	125,000	34,390.—	13.756
	—	250,000	40,490.—	16.196
350,000	350,000	—	44,290.—	12.654
	175,000	175,000	55,890.—	15.969
	—	350,000	67,490.—	19.283
500,000	500,000	—	72,290.—	14.458
	250,000	250,000	93,640.—	18.728
	—	500,000	114,990.—	22.998
1,000,000	1,000,000	—	150,000.—	15.00
	500,000	500,000	195,000.—	19.50
	—	1,000,000	240,000.—	24.00

Skalorna hava i likhet med förhållandet i inkomst- och förmögenhetsskatten (för taxerade belopp utöver 6,000 kronor) samt i värnskatten (för motsvarande belopp utöver 5,000 kronor) erhållit kontinuerlig stegring genom att de på varandra följande delarna av totalinkomsten multiplicerats med stigande procentsatser (s. k. Durchstaffelung). I motsats till förhållandet i de nämnda skatterna erhåller man emellertid icke på detta sätt de belopp, efter vilka skatt utgår, då den inkomst, som härvid ökas, är totalinkomsten och icke de särskilda inkomstdelarna; men motsvarande ökningstal skola tillämpas på arbets- resp. förmögenhetsinkomstdelen, och härigenom erhållas belopp, efter vilka skatt utgår för vardera inkomstdelen med 1 procent. Uträknandet av den sålunda gällande skatteprocentsatsen för förmögenhets- respektive arbetsinkomstdelen vid olika stora totalinkomster bör givetvis göras i särskilda tabeller, som skola fastställas till efterrättelse.

Från skattens på nu angivet sätt erhållna totalbelopp böra lindringar medgivas till en början för barn enligt samma normer som i värnskatten, alltså med en tiondedel av skattens belopp för varje barn under femton års ålder, men begränsat till skattskyldiga med ett för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp av högst 6,000 kronor. Därjämte synas på förut angivna grunder böra medgivas lättnader eller i särskilda fall rent av befrielse från hela skattebeloppet i särskilt ömmande fall, vilket synes mig lämpligast kunna ske genom att motsvarande medgivande i värnskatteförordningen utsträcker från fall, då försämrad ekonomisk ställning vållar synnerlig svårighet att erlägga skatten, till alla sådana fall, då på grund av ekonomisk ställning, vare sig ställningen är försämrad eller icke, dylik svårighet föreligger.

Avdrag.

Härtill kommer slutligen det ränteavdrag, som i likhet med förhållandet i värnskatten synes böra medgivas vid förtidsinbetalning av påfört skattebelopp. Dels i betraktande av den höjda räntefoten, dels också på grund av behovet att utan överflödigt dröjsmål tillgodose de utgiftsbehov, krigsmaterielskatten skall täcka, torde det emellertid vara lämpligt att räkna med ett årligt ränteavdrag på i förväg inbetalt belopp av 6 procent samt att medgiva avdrag vid förtidsinbetalning icke blott av andra och tredje årets belopp vid första årets uppbördsstämma utan även av tredje årets belopp vid andra årets uppbördsstämma. Det avdrag, som enligt dessa grunder bör utgå, blir då, lämpligen avrundat, 8 procent på hela skattebeloppet vid inbetalning av hela detta belopp vid första årets uppbördsstämma samt 3 procent på hela skattebeloppet

vid inbetalning vid andra årets uppbördsstämma av hela det då återstående obetalda beloppet.

Härmed torde i allt väsentligt vara redogjort för skattens anordnande.

Auktastning

Det återstår då att angiva, huruledes krigsmaterielskatten efter nu angivna grunder kan väntas inbringa avsett belopp.

Tidens knapphet har härvid uteslutit alla särskilda statistiska primärundersökningar och nödgat till en bearbetning endast av redan tillgängligt material. Huvudsakliga underlaget för beräkningarna utgör del VII av finansstatistiska utredningar: Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt år 1913 jämte uppgifter om däri ingående förmögenhetsdelar. Vad enskildas inkomster beträffar, lämpar sig denna bearbetning av 1913 års taxering (1912 års inkomster och förmögenheter) så till vida väl för nu förevarande ändamål som däri bland annat var för sig redovisats dels de i taxerade belopp enligt inkomst- och förmögenhetsskatteförordningen ingående förmögenhetsdelarna, dels även de efter avdrag av förmögenhetsdelarna kvarstående s. k. verkliga inkomsterna; på grundval av dessa två belopp hava i utredningen också beräknats s. k. arbetsinkomster genom avdrag av fem procent av förmögenhetsvärdet från de s. k. verkliga inkomsterna. Emellertid försväras uppgifternas användbarhet i föreliggande fall av, att de s. k. arbetsinkomsterna grupperats uteslutande efter sin egen storlek och icke efter storleken av de s. k. verkliga inkomster (totalinkomster), vari de ingå, vilken senare, såsom jag visat, är grunden för krigsmaterielskattens beräkning. Övriga tabeller i bearbetningen äro åter grupperade efter de till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppens storlek, alltså efter inkomstbelopp med tillägg av förmögenhetsdel, och bereda följaktligen icke heller det rätta underlaget för beräkningarna. Då emellertid en ny bearbetning av primärmaterialet såsom nämnts varit utesluten, har det synts mig riktigast att lägga till grund medelbeloppet s. k. verklig inkomst i de olika grupperna av till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade belopp, så att på den sammanlagda s. k. verkliga inkomsten i dessa grupper tillämpats skattesatsen för den nämnda medelinkomsten. Utan tvivel vidlades en dylik beräkning av någon osäkerhet, och denna ökas något genom den ringa uppdelningen av de stora inkomsterna; men ingen anledning synes föreligga att antaga fel i en bestämd riktning såsom verkau härav, varför de erhållna talen, som framgå av efterföljande tabell, lämnats oförändrade.

Krigsmaterielskatt på andra skattskyldiga än aktiebolag (beräknad efter 1913 års taxering).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade belopp Kr.	Antal skattskyldiga	"Verkliga inkomster" (totalinkomster) Kr.		Arbetsinkomster (4 % av förmögenhetsbeloppet frändragna totalinkomsten)			Förmögenhetsinkomster (4 % av förmögenhetsvärdet)			Summa skattebelopp (kol. 7 + kol. 10) Kr. ö.
		Totalbelopp (kol. 5 + kol. 8)	Medeltal per taxerad	Inkomstbelopp Kr.	Skatteproc. (medeltal) %	Sammanlagt skattebelopp Kr. ö.	Inkomstbelopp Kr.	Skatteproc. (medeltal) %	Sammanlagt skattebelopp Kr. ö.	
1,000— 1,100	148,464	150,766,281	1,015	141,218,795	.	.	9,547,486	3.02	288,334.05	288,334.08
1,200— 1,400	129,434	160,976,503	1,244	148,715,390	.	.	12,261,113	3.29	403,390.62	403,390.62
1,500— 1,700	68,684	104,416,804	1,520	94,245,374	.	.	10,171,430	3.51	357,017.19	357,017.19
1,800— 2,000	35,312	63,231,475	1,791	54,963,175	.	.	8,268,300	3.66	302,619.78	302,619.78
2,100— 2,500	30,126	64,296,681	2,134	53,801,675	.	.	10,495,006	3.80	398,810.23	398,810.23
2,600— 3,000	17,619	45,755,119	2,597	37,691,165	.	.	8,063,954	3.92	316,107.00	316,107.00
3,100— 3,600	13,081	40,333,671	3,083	32,418,641	2.02	654,856.55	7,915,030	4.05	320,558.71	975,415.26
3,700— 4,500	13,054	49,099,144	3,761	39,413,810	2.15	847,396.92	9,685,334	4.40	426,154.70	1,273,551.62
4,600— 5,900	11,922	56,833,753	4,767	44,807,000	2.28	1,021,599.60	12,026,753	4.74	570,068.09	1,591,667.69
Mindre än 6 000 kr. av fören., utländska undersåt. m. fl.	9,776	12,427,860	1,271	11,102,724	.	.	1,325,136	3.32	43,994.52	43,994.52
6,000	709	3,930,841	5,544	3,155,259	2.44	76,988.32	775,582	5.06	39,244.45	116,232.77
6,100— 8,000	9,178	58,108,430	6,331	44,107,382	2.60	1,146,791.93	14,001,048	5.37	751,856.28	1,898,648.21
8,100— 10,000	5,018	40,539,684	8,079	29,732,206	2.85	847,367.87	10,807,478	5.83	630,075.97	1,477,443.84
10,100— 12,000	3,036	29,757,070	9,801	21,052,198	3.01	633,671.16	8,704,872	6.12	532,738.17	1,166,409.33
12,100— 15,000	2,936	34,708,872	11,822	23,600,885	3.29	776,469.12	11,107,987	6.59	732,016.34	1,508,485.46
15,100— 20,000	2,546	38,009,692	14,929	24,297,273	3.59	872,272.10	13,712,419	7.09	972,210.51	1,844,482.61
20,100— 30,000	2,157	44,761,215	20,752	26,285,811	4.20	1,104,004.06	18,475,404	8.18	1,511,288.05	2,615,292.11
30,100— 50,000	1,498	48,137,757	32,135	26,930,774	5.08	1,368,083.32	21,206,983	9.51	2,016,784.08	3,384,867.40
50,100— 80,000	655	33,719,169	51,480	16,989,415	6.16	1,046,547.96	16,729,754	10.80	1,806,813.43	2,853,361.39
80,100— 200,000	516	50,085,916	97,066	23,774,994	7.72	1,835,429.54	26,310,922	11.95	3,144,155.18	4,979,584.72
200,100— 500,000	152	36,788,225	242,028	18,901,805	11.23	2,122,672.70	17,886,420	16.04	2,868,981.77	4,991,654.47
500,100 o. däröver	30	21,973,558	732,452	13,412,177	15.00	2,011,826.55	8,561,381	24.00	2,054,731.44	4,066,557.99
Summa						16,365,977.70			20,487,950.59	36,853,928.29

Vad därnäst beträffar aktiebolagens beskattning, framgår dess resultat på grundval av 1913 års taxering omedelbart av den nämnda bearbetningen, på sätt nedanstående tabell utvisar:

Krigsmaterielskatt på aktiebolag och solidariska bankbolag

(beräknad efter 1913 års taxering).

Inkomst i förhållande till kapitalet:				Skatte- procent %	Antal skatt- skyldiga bolag	Sammanlagt kapital Kr.	Taxerat in- komst- belopp Kr.	Skatte- belopp Kr.
Överstigande	5	men ej	5 $\frac{1}{3}$ %	2.75	91	22,573,319	1,192,700	33,021
»	5 $\frac{1}{3}$	» »	5 $\frac{2}{3}$ »	2.80	88	43,368,588	2,451,200	68,633
»	5 $\frac{2}{3}$	» »	6 »	2.85	122	80,682,594	4,690,100	133,617
»	6	» »	6 $\frac{1}{3}$ »	2.90	93	48,691,350	2,991,100	86,739
»	6 $\frac{1}{3}$	» »	6 $\frac{2}{3}$ »	2.95	96	99,353,965	6,481,500	191,205
»	6 $\frac{2}{3}$	» »	7 »	3.00	85	53,713,771	3,697,900	110,937
»	7	» »	7 $\frac{1}{3}$ »	3.05	83	62,451,703	4,455,300	135,886
»	7 $\frac{1}{3}$	» »	7 $\frac{2}{3}$ »	3.10	81	79,562,550	5,944,000	184,267
»	7 $\frac{2}{3}$	» »	8 »	3.15	123	101,679,119	7,912,700	249,279
»	8	» »	8 $\frac{1}{3}$ »	3.20	74	286,592,322	23,692,800	758,170
»	8 $\frac{1}{3}$	» »	8 $\frac{2}{3}$ »	3.25	85	90,508,483	7,687,100	249,830
»	8 $\frac{2}{3}$	» »	9 »	3.30	82	103,413,867	9,027,600	297,949
»	9	» »	9 $\frac{1}{3}$ »	3.35	76	108,957,393	10,076,300	337,557
»	9 $\frac{1}{3}$	» »	9 $\frac{2}{3}$ »	3.40	61	60,279,592	5,755,900	195,700
»	9 $\frac{2}{3}$	» »	10 »	3.45	86	38,498,054	3,778,600	130,363
»	10	» »	10 $\frac{1}{3}$ »	3.50	71	43,748,155	4,444,900	155,617
»	10 $\frac{1}{3}$	» »	10 $\frac{2}{3}$ »	3.55	56	28,886,542	3,026,100	106,426
»	10 $\frac{2}{3}$	» »	11 »	3.60	55	21,542,923	2,338,900	84,199
»	11	» »	11 $\frac{1}{3}$ »	3.65	59	39,059,720	4,342,200	158,489
»	11 $\frac{1}{3}$	» »	11 $\frac{2}{3}$ »	3.70	66	54,951,360	6,347,800	234,899
»	11 $\frac{2}{3}$	» »	12 »	3.75	51	34,589,850	4,064,100	152,405
»	12	» »	12 $\frac{1}{2}$ »	3.80	73	58,144,585	7,228,600	274,688
»	12 $\frac{1}{2}$	» »	13 »	3.85	73	29,857,732	3,813,200	146,809
»	13	» »	13 $\frac{1}{2}$ »	3.90	82	37,349,870	5,060,100	197,345
»	13 $\frac{1}{2}$	» »	14 »	3.95	67	70,068,961	9,639,900	380,720
»	14	» »	14 $\frac{1}{2}$ »	4.00	51	38,675,336	5,535,500	221,420
»	14 $\frac{1}{2}$	» »	15 »	4.05	69	13,849,652	2,043,300	82,313
»	15	» »	15 $\frac{1}{2}$ »	4.10	55	23,413,386	3,540,800	145,174
»	15 $\frac{1}{2}$	» »	16 »	4.15	47	25,371,662	4,253,900	176,538
»	16	» »	16 $\frac{1}{2}$ »	4.20	43	20,993,861	3,407,700	142,126
»	16 $\frac{1}{2}$	» »	17 »	4.25	49	10,579,570	1,768,500	75,160
»	17	» »	17 $\frac{1}{2}$ »	4.30	35	23,411,962	4,043,900	173,889
»	17 $\frac{1}{2}$	» »	18 »	4.35	40	14,115,830	2,484,800	108,142
»	18	» »	18 $\frac{1}{2}$ »	4.40	44	22,126,238	4,070,000	179,079
»	18 $\frac{1}{2}$	» »	19 »	4.45	38	13,122,648	2,433,600	108,294

Inkomst i förhållande till kapitalet:				Skatte- procent %	Antal skatt- skyldiga bolag	Sammanlagt kapital Kr.	Taxerat in- komst- belopp Kr.	Skatte- belopp Kr.
överstigande	19	men ej	19 ¹ / ₂	%	4.50	34	10,381,305	89,974
»	19 ¹ / ₂	»	»	»	4.55	38	14,774,862	133,149
»	20	»	»	»	4.60	58	15,492,928	145,870
»	21	»	»	»	4.65	49	7,689,894	75,286
»	22	»	»	»	4.70	49	102,355,015	1,083,777
»	23	»	»	»	4.75	39	21,226,803	235,709
»	24	»	»	»	4.80	51	16,533,650	196,128
»	25	»	»	»	4.85	29	7,201,859	88,149
»	26	»	»	»	4.90	34	92,154,783	1,194,697
»	27	»	»	»	4.95	33	9,343,882	129,486
»	28	»	»	»	5.00	28	9,933,967	142,015
»	29	»	»	»	5.05	33	13,826,457	202,687
»	30	»	»	»	5.10	51	9,157,937	144,618
»	32	»	»	»	5.15	37	8,847,256	148,769
»	34	»	»	»	5.20	25	4,132,917	70,077
»	36	»	»	»	5.25	39	13,570,240	272,502
»	38	»	»	»	5.30	27	6,497,466	135,023
»	40	»	»	»	5.35	40	5,541,771	124,230
»	45	»	»	»	5.40	37	5,430,364	135,118
»	50	»	»	»	5.45	37	3,720,280	104,831
»	55	»	»	»	5.50	17	1,136,758	31,724
»	60	»	»	»	5.55	8	2,581,040	90,942
»	65	»	»	»	5.60	29	8,044,824	319,832
»	75	»	»	»	5.65	23	1,260,201	54,522
»	85	»	»	»	5.70	6	325,010	16,291
»	90	»	»	»	5.75	10	314,270	16,911
»	95	»	»	»	5.80	5	297,146	16,663
»	100				5.85	99	3,317,136	905,187
Summa					3,415	2,299,276,534	308,004,100	12,771,052

Samtliga dessa siffror äro emellertid, såsom redan nämnts, byggda på 1913 års taxering, d. v. s. gälla 1912 års inkomster och förmögenheter, medan krigsmaterielskatten utgår för 1915 års inkomster och förmögenheter, ehuru med rätt för den skattskyldige att begära tillämpning av medeltalsberäkning för åren 1913—1915. Den största svårigheten vid beräkning av den nya skattens avkastning möter, när dessa på läget under år 1912 byggda siffror skola omräknas att gälla läget år 1915 (respektive medeltal 1913—1915).

För en del av denna uppgift har man emellertid ledning i dels värnsskattens, dels inkomst- och förmögenhetsskattens faktiska resultat.

Vad först värnskatten beträffar, utgjorde dess beräknade bruttosiffra 78,288,615 kronor, medan den påförda skatten, enligt mig från statskontoret tillhandakommen uppgift, inberäknat efterdebiteringar uppgick till sammanlagt 90,168,087 kronor, alltså ett överskott av 11,879,472 kronor. Detta överskott har sannolikt i allt väsentligt uppstått genom två faktorer, den ena att aktiebolagsbeskattningens avkastning beräknats på grundval av 1912 års taxering (1911 års inkomster) med 15 procents förhöjning, den andra att avkastningen av skatten på enskilda grundats på 1913 års taxering (1912 års inkomster och förmögenheter) utan förhöjning. Med ledning av bearbetningen av 1913 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt låter det sig numera göra att fastställa, huru värnskatten på aktiebolag skulle hava beräknats, om man kunnat lägga till grund sistnämnda (1913) års taxering i stället för 1912 års; man är följaktligen i stånd att omräkna värnskattens avkastning helt och hållet på grundval av 1913 års taxering, varefter skillnaden mellan detta resultat och det faktiska (som i huvudsak bygger på 1914 års taxering), visar inkomstens och förmögenhetens tillväxt mellan 1912 (= 1913 års taxering) och 1913 (= 1914 års taxering). Resultatet är följande. Värnskatten på aktiebolag skulle, om 1913 års taxering lagts till grund, hava beräknats utgöra 25,583,473 kronor i stället för faktiskt beräknade 23,624,682 kronor (en ökning utöver siffran i 1912 års taxering med 24.44 procent, i stället för beräknade 15 procent); och på grundval av 1913 års taxering skulle värnskatten såsom följd härav hava inbragt ett bruttobelopp av 80,247,406 kronor. Då det faktiska, i huvudsak på 1914 års taxering byggda bruttobeloppet såsom nämnts utgjorde 90,168,087 kronor, kan man antaga en ökning mellan 1913 och 1914 års taxeringar (= 1912 och 1913 års inkomster och förmögenheter) av 12.36 procent.

Vad inkomst- och förmögenhetsskattens ökning beträffar, är den svagare än värnskattens, nämligen (efter debiterade beloppet räknat) från 40,786,536 kronor enligt 1913 års taxering till 44,222,488 kronor enligt 1914 års taxering, alltså en ökning med 3,435,952 kronor eller 8.42 procent (mot 12.36 enligt beräkningsgrunderna för värnskatten samma år); detta betyder, att ökningen enligt de sistnämnda grunderna är inemot halvannan gång så stor som enligt de förstnämnda (närmare bestämt är skillnaden $46\frac{3}{4}$ procent).

I avseende på den fortsatta ökningen mellan 1914 och 1916 års taxeringar, alltså inkomster och förmögenheter för åren 1913 och 1915 (respektive medeltal 1913—1915), är det, såsom redan nämnts, synnerligen svårt att bilda sig en uppfattning, på grund av utvecklingens

heterogena beskaffenhet under kriget, med betydliga vinster på vissa håll och ökad svårighet att finna utkomst på andra. Härvid bör emellertid märkas, att de ökade ekonomiska svårigheterna icke, så vitt man kan se, inom de inkomst kategorier, som beröras av den nya skatten, i något avsevärt antal fall berott på minskade penninginkomster utan att de fastmera haft sin grund i minskade realinkomster, d. v. s. i penningvärdets fall. Då alla beräkningar här uttryckas i penningar, utan hänsyn till dessas växlande värde, inverkar följaktligen det på många håll försämrade ekonomiska läget icke i allmänhet på beräkningarna. Jag anser mig dock icke böra frånga de grunder, på vilka statskontoret i sin budgetsberäkning för år 1916 byggde siffran för inkomst- och förmögenhetsskattens avkastning för sistnämnda år eller 45,935,242 kronor, utgörande 3.87 procents ökning utöver siffran för 1914 års taxering, varigenom ganska stor visshet kan vinnas, att siffrorna i varje fall icke bli va alltför högt tilltagna.

När det gäller att överföra dessa kända eller beräknade ökningstal för värnskatt och inkomst- och förmögenhetsskatt till den nya skatten, uppstå tydligen nya svårigheter. Då krigsmaterielskatten å ena sidan till sin övervägande del faller på samma inkomst- och förmögenhetsgrupper som värnskatten, men å andra sidan i sin fördelning inom dessa grupper kommer inkomst- och förmögenhetsskatten betydligt närmare än fallet är med värnskatten, synes rimligheten tala för antagandet, att ökningstalen ligga emellan dem, som gälla eller beräknats gälla för vardera av de båda nämnda skatterna; och man synes då lämpligen kunna lägga till grund medeltalet mellan de två tidigare skatternas ökningstal. Enär, såsom nämnts, det skattskyldiga beloppets ökning mellan åren 1912 och 1913 (= 1913 och 1914 års taxeringar) enligt resp. skattegrunder utgjorde 12.36 och 8.42 procent, kan man då till en början för den nya skatten räkna motsvarande ökning till 10.39 procent eller avrundat till 10 procent. Då vidare inkomst- och förmögenhetsskatten mellan de två följande åren antagits växa med 3.87 procent, bör denna procentsiffra ökas med hälften av den tidigare konstaterade starkare ökningen för värnskatten, varigenom erhålles ett ökningstal av 4.78 procent. Slutsatsen blir, att krigsmaterielskattens avkastning utöver de på grundval av 1913 års taxering (= 1912 års inkomst och förmögenhet) beräknade beloppen kan antagas utgöra 15.26 procent eller avrundat nedåt jämnt 15 procent. Med detta jämförelsetal böra följaktligen de förut meddelade siffrorna ökas för erhållande av skattens bruttobelopp. Detta befinnes då utgöra 57,068,727 kronor.

Från krigsmaterielskattens sålunda erhållna bruttobelopp bortgå

emellertid åtskilliga avdrag. Det kanske viktigaste av dessa, eller skattelemdringarna, låter sig knappast beräknas men torde på sin höjd böra antagas uppgå till 1,300,000 kronor. Det har nämligen visat sig, att motsvarande avdrag i värnskatten, som beräknats till 2,000,000 kronor, i verkligheten blivit ansevärt mindre. Enligt mig från statskontoret tillhandakommen uppgift utgör nämligen totalbeloppet avkortningar och restitutioner i värnskatten (frånsett avdrag för förtidsinbetalning) 1,036,968 kronor; och då minst 150,000 kronor härav utgöra barnavdrag, återstår mindre än 900,000 kronor såsom skattelemdringar. Även med beaktande av såväl de nu osäkrare tiderna som även den ytterligare möjlighet till lindring, som ingår i det föreliggande skatteförslaget, torde den angivna summan i avseende på den i jämförelse med värnskatten betydligt mindre krigsmaterielskatten därför kunna anses fullt tillräcklig. Vad närmast beträffar ränteavdraget vid förtidsinbetalning, beror dess storlek uppenbarligen av den utsträckning, vari man kan antaga att förtidsinbetalningen äger rum. På grunder, som jag strax skall angiva, har jag ansett mig böra räkna med att skattskyldiga, representerande en sjättedel av skattebeloppet, inbetala hela summan redan första året och att en lika stor del under andra året inbetalar hela det då återstående beloppet; i sådant fall blir ränteavdraget omkring 1,030,000 kronor. Barnavdragen, slutligen, låta lätteligen beräkna sig med ledning av siffrorna i 1913 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt; de uppgå på grundval av denna taxering till 546,500 kronor eller med 15 procent tillägg härtill omkring 630,000 kronor. Då härtill läggas 100,000 kronor för uppbördskostnader, erhålles en total avdragssumma av 3,060,000 kronor.

Tablån erhåller då följande utseende:

A. Av andra skattskyldiga än aktiebolag, enligt 1913 års taxering:

Arbetsinkomster..... kronor 16,365,978

Förmögenhetsinkomster » 20,487,950

Summa kronor 36,853,928

15 procent tillägg härtill » 5,528,089 42,382,017

B. Av aktiebolag och solidariska bankbolag:

enligt 1913 års taxering » 12,771,052

15 procent tillägg härtill » 1,915,658 14,686,710

Summa kronor 57,068,727

Avgå:

Skattelindringar	kronor	1,300,000	
Ränteavdrag för skattskyldiga, som er- lägga krigsmaterielskatt före påbjuden tid	»	1,030,000	
Avdrag för barn	»	630,000	
Taxerings- och uppbördskostnader	»	100,000	3,060,000
<i>Summa återstående avkastning</i>			54,008,727

eller i runt tal **54,000,000 kronor.**

Jag har redan förut berört sättet för krigsmaterielskattens fördelning över de tre åren 1917—1919. Av hänsyn till tidsfördelningen av de utgifter, som skola täckas med den ifrågavarande skatten, är det av en viss vikt att veta, huru stor del av det totala skattebeloppet som kan väntas inflyta under de olika åren. I avseende på utsikterna till förtidsinbetalning har man härvid hållpunkter i erfarenheterna från värnskatten. Det har visat sig, att av denna skatt under första uppbördsåret 1915 influtit i runt tal 39,700,000 kronor. Då den tredjedel av värnskatten, som skolat erläggas under detta första år, kan antagas hava utgjort inemot 30,100,000 kronor, bör inbetalningen i förväg hava utgjort omkring 9,600,000 kronor, vilket motsvarar ett totalbelopp värnsskatt (inberäknat 5 procents avdrag vid förtidsinbetalningen) för dessa skattskyldiga av omkring 15,190,000 kronor, utgörande 16.85 procent av värnsskattens bruttobelopp. Vid ett överförande av denna proportion till första årets inbetalning av hela krigsmaterielskatten märkes å ena sidan den återhållande inverkan av att värnsskattens sista tredjedel då ännu återstår obetald för flertalet skattskyldiga, men å andra sidan den uppmuntrande verkan dels av det stora ränteavdraget, dels även av att sannolikt åtskilliga krigsvinster då ännu återstå disponibla. Man synes mig därför hava skäl att räkna med ungefärligen samma förtidsinbetalning som i värnskatten, alltså från skattskyldiga, som sammanlagt företräda omkring en sjättedel av totalbeloppet. Förtidsbetalningen utgör påtagligen nio tiondedelar av dessa skattskyldigas totala skatteplikt, alltså $\frac{9}{10} \times \frac{1}{6} \times 54,000,000 = 8,100,000$ kronor. Då härtill kommer hela det belopp, som obligatoriskt inbetalas, nämligen en tiondedel eller 5,400,000 kronor, blir slutsumman första året 13,500,000 kronor. Vad andra året beträffar, är det svårare att göra någon beräkning, då i värnskatten ej medgavs ränteavdrag för dylik förtidsinbetalning, medan ett rikligt tilltaget dylikt ingår i förslaget till krigsmaterielskatt. Av hänsyn härtill

Årsfördelning.

ävensom till att värnskatten ej utgår under detta år, kan man möjligen räkna med att skattskyldiga, motsvarande en andra sjättedel av totalbeloppet, då skola erlägga även tredje årets andel. Enär en tiondedel av beloppet erlagts första året, återstå tydligen för vart och ett av de följande åren nio tjugondedelar av totalbeloppet; alltså utgör andra årets förtidsinbetalning för en sjättedel av totalbeloppet $\frac{9}{20} \times \frac{1}{6} \times 54,000,000 = 4,050,000$ kronor. Då därtill lägges det belopp, som obligatoriskt skall erläggas andra året eller nio tjugondedelar av totala skattebeloppet för sådana skattskyldiga som motsvara fem sjättedelar av skattebeloppet, alltså $\frac{9}{20} \times \frac{5}{6} \times 54,000,000 = 20,250,000$ kronor, utgör andra årets slutsumma 24,300,000 kronor. På tredje året faller påtagligen återstoden eller 16,200,000 kronor.

Det visar sig nu, att denna fördelning av inkomsterna möjliggör täckande av varje års utgifter med under samma år inflytande inkomster (den såsom möjlig antagna prisstegringens inverkan på utgifterna härvid lämnad åsido, emedan den ej kan i förväg fördelas på de olika åren):

År	Inkomster kr.	Utgifter kr.	Överskott kr.
1917	13,500,000	13,160,542	339,458
1918	24,300,000	23,589,357	710,643
1919	16,200,000	15,779,943	420,057

*Taxerings-
förfarande.*

Beträffande taxeringsförfarandet ansluter sig detsamma enligt förslaget huvudsakligen till förfarandet vid taxeringen till värnskatt. Taxeringen skall således verkställas av en nämnd, krigsmaterielskattenämnden, utrustad med befogenhet att verkställa ny uppskattning av den inkomst och förmögenhet, som år 1916 utgör föremål för taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt. Denna befogenhet skall visserligen icke vara beroende därav, huruvida den skattskyldige hos nämnden gjort framställning om ny uppskattning eller ej, men å andra sidan bör nämnden icke i varje fall företaga ny uppskattning utan i regel fastställa taxeringarna till krigsmaterielskatt med ledning av de förut utav 1916 års beskattningsnämnder gjorda uppskattningarna. Blott i speciella fall, där särskilda skäl sådant föranleda, böra de år 1916 för taxeringarna till inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningarna frångås; och anvisning härom har intagits i 2 § 1 mom. av författningsförslaget.

Medeltalsberäkning skall däremot krigsmaterielskattenämnden icke äga vidtaga, med mindre den skattskyldige inom behörig tid och med

överlämnande av erforderlig utredning därom hos nämnden gör framställning.

I de avseenden, författningsförslaget beträffande taxeringsförfarandet avviker från bestämmelserna härutinnan i förordningen om värnskatt, skall under nedannämnda paragrafer lämnas redogörelse.

14 §.

I förordningen om värnskatt stadgas, att såväl ordinarie ledamöter som suppleanter i värnskattenämnden skola till hela sitt antal utses bland ledamöterna eller suppleanterna i vederbörande provningsnämnd. I ändamål att underlätta krigsmaterielskattenämndens tillsättande föreslås nu, i överensstämmelse med förslaget till ny förordning om krigskonjunkturskatt, att ordinarie ledamöter och suppleanter i krigsmaterielskattenämnden skola *till minst halva antalet* utses bland ledamöterna eller suppleanterna i provningsnämnden.

Då antalet taxeringar till krigsmaterielskatt kommer att i väsentlig mån överstiga antalet taxeringar till värnskatt samt med hänsyn jämväl till det arbete, som i anledning av taxeringarna till krigskonjunkturskatt under innevarande år åligger länsstyrelserna, måste antagas, att taxeringsarbetet för krigsmaterielskatten i allmänhet icke kan medhinnas under samma tid som anslagits för värnskatttaxeringarna. Det har därför synts lämpligt att icke begränsa tiden, inom vilken krigsmaterielskattenämndens arbeten skola vara avslutade, till 1916 års utgång utan utsträckas samma till den 1 april 1917. En följd härav blir, att jämväl tiderna för debiteringsarbetet och uppbördens verkställande framflyttas; att såväl debiteringen som uppbörden icke skulle medhinnas under år 1917, lär dock icke behöva befaras.

Konungens befallningshavandes kungörelse om tid och ställe för krigsmaterielskattenämndens sammanträde skall, enligt 15 § 3 mom., tillika innehålla erinran till de skattskyldiga om vad de hava att iakttaga beträffande framställningar till krigsmaterielskattenämnden. Då sådana framställningar skola för att komma under krigsmaterielskattenämndens behandling vara till Konungens befallningshavande inkomna senast på tjugonde dagen före nämndens sammanträde, har det ansetts erforderligt, att ifrågavarande kungörelse utfärdas *minst sex veckor* före sammanträdet början.

15 §.

Enligt 15 § i förordningen om värnskatt ägde icke en var att hos värnskattenämnden göra framställning om ny uppskattning av inkomsten och förmögenheten, utan sådan rätt har där förbehållits den, som år 1914 i behörig tid och ordning avgivit deklaration, men vilkens deklaration icke blivit följd vid hans taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt. Det nu föreliggande förslaget medgiver åter rätt att hos krigsmaterielskattenämnden påkalla ny uppskattning för en var, vilkens taxering år 1916 till inkomst- och förmögenhetsskatt kan föranleda taxering till krigsmaterielskatt. Det torde nämligen få anses billigt, att verkan av försummad deklarationsplikt icke utsträcker till ett beskattningsområde, för vilket deklarationen icke varit avsedd, liksom ock att om någon, som fått sin deklaration följd vid taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt, finner deklarationen kräva rättelse, han har utväg att påkalla sådan rättelse vid taxeringen till krigsmaterielskatt.

För att bereda de skattskyldiga något längre tid, efter utfärdandet av den i 14 § omförmälda kungörelsen, för anskaffande av utredning, som bör åtfölja framställningen enligt 15 §, har föreslagits, att dessa framställningar skola vara inkomna till Konungens befallningshavande senast å tjugonde dagen — i stället för trettionde dagen — före krigsmaterielskattenämndens sammanträde.

Såsom av motiveringen till propositionen om värnskatteförordningen framgår, skulle skattskyldigs rätt att överklaga värnskattenämndens beslut icke göras beroende därav, att den skattskyldige hos nämnden gjort framställning om ny uppskattning av inkomsten eller förmögenheten. Beträffande åter den i anledning av motioner inom riksdagen införda medeltalsberäkningen vid värnskattetaxeringen torde, då värnskattenämnden icke ägde att utan framställning av den skattskyldige föreskriva sådan beräkning, för rätten att i besvärsväg påkalla medeltalsberäkning hava förutsatts, att den skattskyldige inom behörig tid och ordning begärt medeltalsberäkningen hos värnskattenämnden. Härutinnan föreslås nu ingen ändring; men några i förevarande avseende förtydligande tillägg hava ansetts böra intagas i 15 § ävensom i 19 § 1 mom. av författningsförslaget.

16 §.

Det förberedande arbetet för krigsmaterielskattetaxeringen föreslås att ordnas i huvudsaklig överensstämmelse med det arbete, som skulle

föregå taxeringen till värnskatt. I stället för de anteckningar, som enligt förordningen om värnskatt skulle verkställas å skattskyldigs deklaration eller, där sådan ej avlämnats, i särskild inlaga, som sedermera skulle fogas vid värnskattenämndens protokoll, förutsättes dock nu, att de erforderliga anteckningarna göras i förslaget till krigsmaterielskatt-taxeringen. Detta förslag, som enligt formulär, fastställt av Konungen, upprättas särskilt för varje skattskyldig, vidhäftas omedelbart hans deklaration eller ock, där deklaration ej avlämnats, bilägges sedermera krigsmaterielskattenämndens protokoll. Den nu ifrågasatta förändrade anordningen har föranletts därav att deklarationerna icke i varje fall medgiva erforderligt utrymme för berörda anteckningar. Krigsmaterielskattenämndens granskningsarbete torde ock i någon mån underlättas genom ifrågavarande anordning, som tillika medför den fördelen att det genom Konungens befallningshavandes försorg utarbetade förslaget till krigsmaterielskatt-taxeringen kommer att, där deklaration avgivits, vinna samma skydd mot offentliggörande som deklarationen.

17 §.

I värnskattelängden skulle bland annat upptagas skatteprocent i förekommande fall, varmed avsågs procentberäkning för aktiebolag. Skatteprocenten förutsättes däremot nu komma att utsättas i förslaget till krigsmaterielskatt-taxeringen.

Det kan ej anses annat än billigt att beträffande sådana extra skatter som den, varom nu är fråga, en var skattskyldig i god tid före besvärstidens utgång erhåller underrättelse om honom påfört skattebelopp. Enligt förordningen om värnskatt skulle underrättelse däremot lämnas blott för vissa angivna fall.

18 §.

Om envar skattskyldig skall, på sätt i 17 § föreslås, tillställas underrättelse om honom påfört skattebelopp, torde det i värnskatteförordningen föreskrivna tillhandahållande av längdavschrift icke behöva äga rum.

19 §.

I 1 mom.⁵ hava, på sätt här ovan under 15 § erinrats, intagits vissa förtydligande föreskrifter.

Om krigsmaterielskattenämndens arbeten, såsom i 14 § sägs, icke

behöva vara avslutade förr än med utgången av mars månad 1917, torde besvärstidens utgång böra bestämmas till den 31 juli samma år. Därav följer att kammarrätten icke förr än i augusti eller september månad 1917 skulle påbörja handläggningen av mål angående 1916 års allmänna taxering för att undgå att två gånger pröva samma material i de fall, då såväl skattskyldigs taxering år 1916 till inkomst- och förmögenhetsskatt som hans taxering till krigsmaterielskatt överklagats. Emellertid är, enligt upplysning från kammarrätten, balansen därstädes å oavgjorda beskattningsmål så stor, att kammarrätten i varje fall icke före hösten 1917 kan förväntas hava avslutat handläggningen av besvär i fråga om 1915 års allmänna taxering. Målen angående 1916 års allmänna taxering och krigsmaterielskattetaxeringen kunna således i ämbetsverket utan olägenhet sammanföras för varje klagande och avgöras i ett sammanhang.

Förordningen om krigsmaterielskatt bör givetvis träda i kraft innevarande år. Dagen för ikraftträdandet torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma.

*Krigs-
materiel-
skattefond.*

Förslaget till förordning angående statsverkets krigsmaterielskattefond är uppgjort i överensstämmelse med förordningen rörande värnsskattefonden.

Sedan departementschefen härefter uppläst förslag till förordning om krigsmaterielskatt och förordning angående statsverkets krigsmaterielskattefond, hemställde departementschefen, som erinrade om Kungl. Maj:ts den 28 april 1916 till riksdagen avlätna propositioner angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande och för sjöförsvarets stärkande, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för beredande av medel till bestridande av kostnaderna för ifrågavarande åtgärder antaga de upplästa förslagen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlåtas nådig proposition av den lydelse, bilagan litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

G. Hultman.

Bilaga.

Tab. 1. Krigsmaterielskatt på andra skattskyldiga än aktiebolag: skatteprocenter för olika inkomstbelopp och för de olika slagen av inkomst.

Totalinkomst, kronor	Skatt i %		Totalinkomst, kronor	Skatt i %		Totalinkomst, kronor	Skatt i %	
	på arbets- inkomst	på för- mogenhets- inkomst		på arbets- inkomst	på för- mogenhets- inkomst		på arbets- inkomst	på för- mogenhets- inkomst
1,000	—	3.000	39,000	5.538	10.038	77,000...	7.130	11.614
2,000	—	3.750	40,000	5.600	10.100	78,000...	7.167	11.635
3,000	2.000	4.000	41,000	5.659	10.177	79,000...	7.203	11.655
4,000	2.188	4.500	42,000	5.714	10.250	80,000...	7.238	11.675
5,000	2.300	4.800	43,000	5.767	10.320	81,000...	7.272	11.694
6,000	2.542	5.250	44,000	5.818	10.386	82,000...	7.305	11.718
7,000	2.714	5.571	45,000	5.867	10.450	83,000...	7.337	11.732
8,000	2.844	5.813	46,000	5.913	10.511	84,000...	7.369	11.750
9,000	2.944	6.000	47,000	5.957	10.569	85,000...	7.400	11.768
10,000	3.025	6.150	48,000	6.000	10.625	86,000...	7.430	11.785
11,000	3.182	6.409	49,000	6.041	10.679	87,000...	7.460	11.802
12,000	3.313	6.625	50,000	6.080	10.730	88,000...	7.489	11.818
13,000	3.423	6.808	51,000	6.137	10.779	89,000...	7.517	11.834
14,000	3.518	6.964	52,000	6.192	10.827	90,000...	7.544	11.850
15,000	3.600	7.100	53,000	6.245	10.873	91,000...	7.571	11.865
16,000	3.731	7.344	54,000	6.298	10.917	92,000...	7.598	11.880
17,000	3.853	7.559	55,000	6.345	10.959	93,000...	7.624	11.895
18,000	3.958	7.750	56,000	6.393	11.000	94,000...	7.649	11.910
19,000	4.053	7.921	57,000	6.439	11.039	95,000...	7.674	11.924
20,000	4.138	8.075	58,000	6.483	11.078	96,000...	7.698	11.938
21,000	4.214	8.214	59,000	6.525	11.114	97,000...	7.722	11.951
22,000	4.284	8.341	60,000	6.567	11.150	98,000...	7.745	11.964
23,000	4.348	8.457	61,000	6.607	11.184	99,000...	7.768	11.977
24,000	4.406	8.563	62,000	6.645	11.218	100,000...	7.790	11.990
25,000	4.460	8.660	63,000	6.683	11.250	125,000...	8.832	12.592
26,000	4.567	8.808	64,000	6.719	11.281	150,000...	9.527	12.993
27,000	4.667	8.944	65,000	6.754	11.312	175,000...	10.166	14.137
28,000	4.759	9.071	66,000	6.788	11.341	200,000...	10.645	14.995
29,000	4.845	9.190	67,000	6.821	11.369	250,000...	11.316	16.196
30,000	4.925	9.300	68,000	6.853	11.397	300,000...	12.097	17.997
31,000	5.000	9.403	69,000	6.884	11.424	350,000...	12.654	19.283
32,000	5.070	9.500	70,000	6.914	11.450	400,000...	13.323	20.748
33,000	5.136	9.591	71,000	6.944	11.475	450,000...	13.842	21.857
34,000	5.199	9.676	72,000	6.972	11.500	500,000...	14.458	22.998
35,000	5.257	9.757	73,000	7.000	11.524	550,000...	14.962	23.907
36,000	5.333	9.833	74,000	7.027	11.547	600,000...	15.000	24.000
37,000	5.405	9.905	75,000	7.053	11.570	750,000...	15.000	24.000
38,000	5.474	9.974	76,000	7.092	11.592	1,000,000...	15.000	24.000

Ann. Inkomsten av förmögenhet antages till fyra procent av förmögenhetsvärdet.

Tab. 2. Krigsmateriellskatt på andra skattskyldiga än aktiebolag: skattebelopp och skatteprocenter för inkomster av olika sammansättning.

Total- inkomst, kronor	Därav:		Skatte- belopp, kronor	Skatt i % av totalin- komsten	Total- inkomst, kronor	Därav:		Skatte- belopp, kronor	Skatt i % av totalin- komsten
	Arbets- inkomst	Förmö- genhets- inkomst				Arbets- inkomst	Förmö- genhets- inkomst		
1,000	1,000	—	—	—	20,000	20,000	—	827.60	4.14
	800	200	6.00	0.60		15,000	5,000	1,024.45	5.12
	500	500	15.00	1.50		10,000	10,000	1,221.30	6.11
	200	800	24.00	2.40		5,000	15,000	1,418.15	7.09
	—	1,000	30.00	3.00		—	20,000	1,615.00	8.08
2,000	2,000	—	—	—	30,000	30,000	—	1,477.50	4.93
	1,500	500	18.75	0.94		22,500	7,500	1,805.63	6.02
	1,000	1,000	37.50	1.88		15,000	15,000	2,133.75	7.11
	500	1,500	56.25	2.81		7,500	22,500	2,461.88	8.21
	—	2,000	75.00	3.75		—	30,000	2,790.00	9.30
3,000	3,000	—	60.00	2.00	50,000	50,000	—	3,040.00	6.08
	2,400	600	72.00	2.40		37,500	12,500	3,621.25	7.24
	1,500	1,500	90.00	3.00		25,000	25,000	4,202.50	8.41
	600	2,400	108.00	3.60		12,500	37,500	4,783.75	9.57
	—	3,000	120.00	4.00		—	50,000	5,365.00	10.73
4,000	4,000	—	87.52	2.19	75,000	75,000	—	5,289.75	7.05
	3,000	1,000	110.64	2.77		60,000	15,000	5,967.30	7.96
	2,000	2,000	133.76	3.34		37,500	37,500	6,983.63	9.31
	1,000	3,000	156.88	3.92		15,000	60,000	7,999.95	10.67
	—	4,000	180.00	4.50		—	75,000	8,677.50	11.57
5,000	5,000	—	115.00	2.30	100,000	100,000	—	7,790.00	7.79
	4,000	1,000	140.00	2.80		75,000	25,000	8,840.00	8.84
	2,500	2,500	177.50	3.55		50,000	50,000	9,890.00	9.89
	1,000	4,000	215.00	4.30		25,000	75,000	10,940.00	10.94
	—	5,000	240.00	4.80		—	100,000	11,990.00	11.99
8,000	8,000	—	227.52	2.84	200,000	200,000	—	21,290.00	10.65
	6,000	2,000	286.90	3.59		150,000	50,000	23,465.00	11.73
	4,000	4,000	346.28	4.33		100,000	100,000	25,640.00	12.82
	2,000	6,000	405.66	5.07		50,000	150,000	27,815.00	13.91
	—	8,000	465.04	5.81		—	200,000	29,990.00	15.00
10,000	10,000	—	302.50	3.03	500,000	500,000	—	72,290.00	14.46
	7,500	2,500	380.63	3.81		375,000	125,000	82,965.00	16.59
	5,000	5,000	458.75	4.59		250,000	250,000	93,640.00	18.73
	2,500	7,500	536.88	5.37		125,000	375,000	104,315.00	20.86
	—	10,000	615.00	6.15		—	500,000	114,990.00	23.00
12,000	12,000	—	397.56	3.31	750,000	750,000	—	112,500.00	15.00
	9,000	3,000	496.92	4.14		562,500	187,500	129,375.00	17.25
	6,000	6,000	596.28	4.97		375,000	375,000	146,250.00	19.50
	3,000	9,000	695.64	5.80		187,500	562,500	163,125.00	21.75
	—	12,000	795.00	6.63		—	750,000	180,000.00	24.00
15,000	15,000	—	540.00	3.60	1,000,000	1,000,000	—	150,000.00	15.00
	12,000	3,000	645.00	4.30		750,000	250,000	172,500.00	17.25
	7,500	7,500	802.50	5.35		500,000	500,000	195,000.00	19.50
	3,000	12,000	960.00	6.40		250,000	750,000	217,500.00	21.75
	—	15,000	1,065.00	7.10		—	1,000,000	240,000.00	24.00

Anm. Inkomsten av förmögenhet antages till fyra procent av förmögenhetsvärdet.